

ZAKON

O UPISU BRODOVA I PLUTAJUĆIH OBJEKATA I STVARNIM PRAVIMA NA BRODOVIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način i postupak upisa brodova i plutajućih objekata i stvarna prava na brodovima, kao i druga pitanja od značaja za upis.

Član 2

Brodovi i plutajući objekti upisuju se u upisnik brodova, odnosno plutajućih objekata ako ispunjavaju uslove utvrđene ovim i posebnim zakonom.

U upisnik brodova, odnosno plutajućih objekata iz stava 1 ovog člana ne može se upisati brod, odnosno plutajući objekat koji je upisan u strani upisnik brodova, odnosno plutajućih objekata.

Član 3

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **brodar** je fizičko ili pravno lice koje je kao držalac broda nosilac plovidbenog poduhvata, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar lice koje je u upisniku brodova upisano kao vlasnik broda;
- 2) **kompanija** je vlasnik broda ili drugo fizičko ili pravno lice (menadžer ili zakupac broda), koje je preuzelo odgovornost za upravljanje brodom, kao i obaveze i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju (ISM Kodeks);
- 3) **plutajući objekat** je pomorski objekat koji nije namijenjen za plovidbu (plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina i sl.);
- 4) **poslodavac** je lice koje je sa pomorcem zaključilo ugovor o radu u svoje ime;
- 6) **poslovođa (menadžer) broda** je fizičko ili pravno lice koje upravlja poslovanjem i/ili tehničkim održavanjem broda i/ili popunjava brod posadom.

II. UPIS BRODOVA

Član 5

Brod je plovni objekat namijenjen za plovidbu morem (putnički, teretni, tehnički plovni objekat, ribarski, javni ili naučno-istraživački), čija je dužina viša od 12 metara i BT viša od 15 ili čija je dužina viša od 12 metara, BT viša od 15 i koji prevozi više od 12 putnika, osim ratnog broda.

Brodovi se upisuju u upisnik brodova.

U upisnik brodova može da se upiše brod koji je u:

- 1) cjelini ili djelimično u vlasništvu državljana Crne Gore;
- 2) cjelini ili djelimično u vlasništvu državljana države članice Evropske unije ako je kompanija ili brodar broda crnogorsko pravno lice;
- 3) cjelini ili djelimično u vlasništvu pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) cjelini ili djelimično u vlasništvu pravnog lica sa sjedištem u državi članici Evropske unije ako je kompanija ili brodar broda pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 5) cjelini ili djelimično u vlasništvu državljana države članice Evropske unije ili pravnog lica osnovanog u skladu sa propisima države članice Evropske unije i sa sjedištem u državi članici Evropske unije, pod uslovom da se brodom upravlja iz predstavništva u Crnoj Gori;
- 6) vlasništvu stranog fizičkog lica, sa sjedištem izvan Crne Gore ili izvan države članice Evropske unije, ako je kompanija ili brodar broda pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 7) vlasništvu stranog pravnog lica, sa sjedištem izvan Crne Gore ili izvan države članice Evropske unije, ako je kompanija ili brodar broda pravno lice sa sjedištem u državi članici Evropske unije, a ta kompanija ili brodar ima predstavništvo u Crnoj Gori;

U slučajevima iz stava 1 tač. 2, 4, 6 i 7 ovog člana, sa zahtjevom kompanije ili brodara mora da se saglasi vlasnik broda.

Član 6

Brodovi se upisuju u upisnike:

- trgovačkih brodova,
- ribarskih brodova, i
- javnih brodova.

Brodovi u gradnji upisuju se u upisnik brodova u gradnji.

U upisnik brodova iz stava 2 ovog člana mora se upisati brod u gradnji koji je u cjelini u svojoj fizičkog ili pravnog lica koje je državljanin, odnosno ima sjedište u Crnoj Gori.

U upisnik brodova u gradnji može da se upiše brod u gradnji koji je u svojoj stranog fizičkog ili pravnog lica koji se gradi u crnogorskom brodogradilištu.

Član 7

Upisnici brodova iz člana 6 ovog zakona sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.

Glavna knjiga upisnika brodova sastoji se od uložaka.

Uložak iz stava 2 ovog člana sastoji se od lista A, B i C.

Uložak glavne knjige upisnika pomorskih javnih brodova sastoji se od lista A i B.

Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

Zbirka isprava sastoji se iz originala ili ovjerenih prepisa isprava na osnovu kojih se vrši upis u upisnik brodova.

Član 8

U list A uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju se podaci o identitetu broda, odnosno broda u gradnji i njihove osnovne tehničke karakteristike.

Član 9

U list B uložka glavne knjige upisnika brodova upisuje se naziv i sjedište pravnog lica, odnosno ime i prebivalište fizičkog lica koje je vlasnik broda i ograničenja vlasnika u pogledu raspolaganja brodom.

U list iz stava 1 ovog člana upisuje se naziv i sjedište, odnosno ime i adresa kompanije i/ili broдача, ako broдар ili kompanija nijesu vlasnici broда.

U list B upisnika brodova u gradnji može da se upiše naziv i sjedište, odnosno ime i adresa broдача i naručioca.

Ako dođe do promjene podataka upisanih u listu iz stava 1 ovog člana, vlasnik broда, broдар ili kompanija koji su upisani u upisnik brodova dužni su da u roku od 30 dana od dana nastanka promjene podnesu predlog za upis promjene tih podataka.

Član 10

U list C uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju se tereti kojima je brod ili njegov dio opterećen, prava stečena na tim pravima, zakup broда, broдарski ugovor na vrijeme za cijeli brod, pravo preče kupovine i druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broда, zabrane opterećivanja i otuđivanja i zabilježbe za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

Član 11

Upisnici iz člana 6 ovog zakona su javne knjige.

Upis brodova u upisnike iz st. 1 ovog člana vrši organizaciona jedinica organa državne uprave nadležnog za poslove pomorstva (u daljem tekstu: lučka kapetanija).

Lučka kapetanija pored upisnika brodova vodi i pomoćne knjige: imenik vlasnika brodova, imenik brodova i dnevnik upisnika brodova.

Svako ima pravo da pregleda i prepisuje glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika brodova, imenik brodova i dnevnik upisnika brodova .

Lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova dužna je, da licu koje to zahtijeva, izda uvjerenje o stanju upisa u upisnik brodova, kopiju isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upis u upisnik upućuje na te isprave.

Uvjerenje iz stava 5 ovog člana je javna isprava.

Za izdavanje uvjerenja iz stava 5 ovog člana plaća se naknada koja je prihod Budžeta.

Visinu naknade iz stava 7 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac upisnika brodova iz člana 6 ovog zakona i zbirke isprava i pomoćnih knjiga (imenik vlasnika brodova, imenik brodova i dnevnik upisnika brodova), propisuje organ državne uprave nadležan za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

III. NAČIN I POSTUPAK ZA UPISIVANJE BRODOVA U UPISNIKE BRODOVA

Član 12

Upisivanje brodova u upisnike brodova vrši se na osnovu rješenja lučke kapetanije i nadležnog suda (u daljem tekstu: sud).

Rješenje o upisu u list A uložka glavne knjige upisnika brodova donosi lučka kapetanija, koja vodi upisnik brodova u koji je brod upisan.

Rješenje o prvom upisu broда, rješenja o upisu u list B i C uložka glavne knjige upisnika brodova i rješenja o brisanju broда donosi sud.

Rješenje o prenosu upisa broда u drugi upisnik brodova koji se vodi u Crnoj Gori donosi sud.

Član 13

U upisnik brodova mogu se upisivati: stvarna prava, zakup broда i broдарski ugovor na vrijeme za cijeli brod i pravo preče kupovine.

Ako hipotekarni povjerilac na brodu preuzme državinu broda i njegovo iskorišćavanje u skladu s članom 145 stav 1 ovog zakona u upisnik brodova upisaće se kao brodar broda.

Član 14

Upis brodova u upisnik brodova vrši se na osnovu rješenja.

Ako se rješenje o upisu ne može sprovesti, upis se može sprovesti samo na osnovu novog rješenja kojim se ranije rješenje ispravlja ili preinačuje.

U upisnik brodova mogu se vršiti sljedeći upisi:

- 1) prvi upis u upisnik brodova - kojim se u upisnik brodova upisuje brod koji nije bio upisan u upisnik brodova u Crnoj Gori;
- 2) upis u list A - kojim se u list A uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju podaci o identifikaciji broda i njegovim tehničkim karakteristikama;
- 3) uknjižba - kojom se upisivanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava upisuje bez posebnog opravdanja (bezuslovno upisivanje prava ili bezuslovno brisanje);
- 4) predbilježba - kojom se upisivanje, prenos, ograničenje ili prestanak prava upisuje pod uslovom naknadnog opravdanja (uslovno upisivanje prava ili uslovno brisanje);
- 5) zabilježba - kojom se evidentiraju lični odnosi od važnosti za vlasništvo imovine ili druge činjenice, a čijom zabilježbom nastaju određena pravna dejstva;
- 6) prenos upisa broda - kojim se brod iz jednog upisnika brodova upisuje u drugi upisnik brodova u Crnoj Gori;
- 7) brisanje broda - kojim se brod briše iz upisnika brodova u Crnoj Gori;
- 8) ponovni upis broda – kojim se brod ponovno upisuje u upisnik brodova u Crnoj Gori.

Član 15

Pravo svojine i ostala stvarna prava na brodu, mogu se upisati na brod u cjelini ili na udio u brodu određen s obzirom na cjelinu, a ne na pojedine sastavne djelove broda.

Hipoteka na brodu ne može se upisati na udio na brodu s obzirom na cjelinu, ako je pravo svojine na brodu upisano u korist jednog lica, a ni na dio onog udjela u brodu za koji je u upisnik brodova upisan jedan suvlasnik.

Upis prenosa potraživanja obezbijeđenog hipotekom na brodu i sticanja nadhipotekarnog prava dopušteni su u pogledu cijelog potraživanja ili njenog dijela određenog srazmjerno ili brojčano.

Član 16

Za određene stvari koje su pripadak broda može se uz pristanak vlasnika broda, zabilježiti u upisnik broda da su u svojini drugog fizičkog ili pravnog lica.

Član 17

Rješenje o upisu hipoteke u upisnik brodova mora da sadrži najmanje:

- 1) novčani iznos potraživanja koje se obezbjeđuje hipotekom;
- 2) visinu kamate, ako se uz potraživanje mora da plati i kamata;
- 3) naziv i sjedište, odnosno ime i prebivalište hipotekarnog povjerioca;
- 4) odredbe o dospelosti koje su u ispravi određene.

Član 18

Ako se hipotekom na brodu obezbjeđuje potraživanje koje bi moglo nastati zbog odobrenog kredita, zbog preuzetog jemčenja ili naknade štete, u ispravi, na osnovu koje se obavljaju upisi, obavezno se navodi najviši iznos koju kredit ili odgovornost smije da dostigne.

Član 19

Upisi su dozvoljeni samo protiv lica u čiju je korist u vrijeme podnošenja predloga u upisniku brodova upisano ili se istovremeno upisuje pravo svojine na brodu, odnosno ono pravo u pogledu koga se vrši upis.

Član 20

Ako je više lica uzastopno steklo pravo na upis nekog prava na brodu ili na pravu upisanom na brodu, a to svoje pravo nijesu upisali, poslednji sticalac može, ako dokaže ko su mu prethodnici, zahtijevati izvršenje upisa, odnosno prava neposredno u svoju korist.

Ako je na neko lice prenijeto potraživanje obezbijedeno hipotekom koja je upisana u upisnik brodova, a potraživanje bude podmireno, dužnik može, ako dokaže prenos, zahtijevati brisanje upisa bez prethodnog upisa izvršenog prenosa.

Član 21

Ako povjerilac koji ima pravo da zatraži upis hipoteke na brodu ili nadhipotekarnog prava na upisanom hipotekarnom pravu svog dužnika taj upis ne zatraži, može i jemac da zatraži upis tih prava u korist povjerioca.

Svaki povjerilac može za sebe i u ime ostalih povjerilaca zatražiti upis zajedničkih prava koja se ne mogu podijeliti u srazmjeri prema cjelini.

Član 22

Nasledstvo i legat, upisuju se u upisnik brodova na osnovu pravosnažnog rješenja suda odnosno notara.

Član 23

Za red prvenstva upisa mjerodavan je trenutak kada je predlog upisa stigao lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova u koji se vrši upis.

Upisi izvršeni na osnovu predloga koji su stigli u isto vrijeme imaju isti red prvenstva.

Član 24

Uknjižbom ili predbilježbom ustupanja prvenstva može se promijeniti red prvenstva prava koja su knjižena na brodu.

Za promjenu iz stava 1 ovog člana potreban je pristanak nosioca prava koji ustupa svoj red prvenstva i čije pravo stupa kasnije, kao i nosioca prava koje stupa ranije.

Ako je pravo koje stupa kasnije hipoteka, potreban je i pristanak vlasnika broda, a ako je to pravo opterećeno pravom trećeg lica, potreban je i pristanak tog lica.

Promjena iz stava 1 ovog ne utiče na obim i red prvenstva ostalih upisanih prava.

Član 25

Pravo koje stupa ranije stiče bez ograničenja red prvenstva prava koje stupa kasnije, ako su ta prava u upisniku brodova upisana neposredno jedno iza drugog, ili ako mu prvenstvo daju i svi nosioci prava čija su prava upisana između njih.

Član 26

Ako se ustupanje prvenstva vrši između prava koja nisu upisana neposredno jedno iza drugog bez pristanka nosioca prava čija su prava upisana između njih pravo koje stupa ranije stiče red prvenstva prava koje stupa kasnije samo u obimu i sadržaju tog prava.

Ako je pravo koje stupa kasnije uslovno ili sa određenim rokom, pravo koje stupa ranije u postupku izvršenja sprovedenom prije nastupanja tog uslova ili roka može da se namiri samo u onom iznosu koji tom pravu pripada prema njegovom prvobitnom redu prvenstva.

Ako kupac na javnoj prodaji mora pravo koje stupa kasnije da preuzme prema njegovom pređašnjem redu prvenstva bez uračunavanja u kupovnu cijenu pri utvrđivanju te cijene, pravo koje stupa ranije uzeće se u obzir po svom prvobitnom redu prvenstva.

Član 27

Pravo koje stupa ranije ima i na svom prvobitnom mjestu prednost pred pravom koje stupa kasnije, ako nije drukčije ugovoreno između hipotekarnih povjerilaca koji mijenjaju mjesta hipoteke.

Član 28

Ako ustupanjem prvenstva više prava stupaju na mjesto drugog i ustupanje bude uknjiženo istovremeno, pravo koje je prije ustupanja imalo prvenstvo u redu prvenstva ima prvenstvo i na novom mjestu, ako nije drukčije ugovoreno između hipotekarnih povjerilaca koji mijenjaju mjesta hipoteke.

Član 29

Naknadne promjene koje se tiču postojanja ili obima prava koje ustupanjem prvenstva stupa kasnije, ne utiču na red prvenstva prava koje stupa ranije, ako nije drugačije ugovoreno između hipotekarnih povjerilaca koji mijenjaju mjesta hipoteke.

Član 30

Rješenje o upisu broda u upisnik brodova donosi se na osnovu prijave ili predloga ovlaštene stranke, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Prijave i predlozi, odnosno zahtjevi iz stava 1 ovog člana podnose se lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova u koji je brod upisan ili treba da bude upisan.

Član 31

Prijave i predlozi za upis broda u upisnik brodova podnose se lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova, u dovoljnom broju primjeraka, i to: jedan primjerak za kapetaniju, jedan za sud koji donosi rješenje o upisu i po jedan primjerak za stranke kojima se rješenje o upisu broda mora dostaviti.

Član 32

Kad je podnesak za upis u upisnik brodova vezan za rok, podnesak se smatra da je predat u roku, samo ako prije isteka roka stigne lučkoj kapetaniji, kod koje se vodi upisnik brodova.

Rokovi iz stava 1 ovog člana ne mogu se produžiti, osim rokova za opravdanje predbilježbe (čl. 79) i roka za podnošenje izvorne isprave (član 45) ili prevoda (član 46)

Zbog propuštanja rokova utvrđenih ovim zakona za upis u upisnik brodova ne može se izvršiti povraćaj u pređašnje stanje.

Član 33

Za prvi upis broda, upis promjena koje se upisuju u list A uložka glavne knjige upisnika brodova i upis promjena usled kojih se brod briše iz upisnika brodova podnosi se prijava u pisanoj formi.

Za ostale upise podnosi predlog u pisanoj formi.

Član 34

U prijavi ili predlogu za upis broda u upisnik brodova navodi se:

- lučka kapetanija kojoj se prijava, odnosno predlog podnosi,

- ime i adresa lica, odnosno naziv i sjedište podnosioca prijave, odnosno predloga
- ime i adresa lica, odnosno naziv i sjedište lica kojima treba da se dostavi rješenje o upisu,

- ime, odnosno oznaka broda na koji se upis odnosi; i
- kao i podaci koji se moraju upisati u upisnik brodova.

Predlog za uknjižbu prava na brodu sadrži prečutno i predlog za predbilježbu, ako predlagač predbilježbe to nije izričito isključio.

Jednim predlogom može se tražiti više upisa na osnovu jedne isprave, kao i upis jednog istog prava u više uložaka ili upis više prava u jedan uložak.

Član 35

Prijava za upis broda u upisnik brodova mora da sadrži sve podatke koji se upisuju u upisnik brodova.

Uz prijavu za upis broda prilažu se sve isprave kojima se dokazuju podaci koji se upisuju u upisnik brodova.

Član 36

Predlogu koji podnosi zakonski zastupnik nekog lica za upis sticanja, prenošenja, ograničavanja ili prestanka upisanih prava na brodovima mora se priložiti dokaz o starateljstvu, ako je takav dokaz potreban.

Član 37

Upis u list A uložka glavne knjige upisnika brodova, uknjižbe i predbilježbe mogu se dozvoliti samo na osnovu isprava sastavljenih u obliku propisanom za njihovu valjanost.

Nazivi, odnosno imena lica koja učestvuju u pravnom poslu navedenom u ispravi na osnovu koje se vrši upis iz stava 1 ovog člana moraju biti tačno navedena .

U ispravi iz stava 2 ovog člana mora biti navedeno i mjesto gdje je isprava sastavljena i datum kada je sastavljena.

U ispravama o sticanju, prenošenju, ograničavanju i prestanku prava iz člana 136 ovog zakona navodi se i osnov tih prava.

Isprave na osnovu kojih se vrši upis u upisnik brodova ne smiju imati nedostataka koji mogu uticati na vjerodostojnost isprave, a ako se sastoje iz više listova, listovi moraju biti ušiveni tako da se nijedan list ne može umetnuti.

Član 38

Isprave na osnovu kojih se vrše upisi u list B i C uložka glavne knjige upisnika brodova prilažu se u originalu, a ostale isprave se prilažu kao ovjerene fotokopije.

Uz svaku ispravu iz stava 1 ovog člana prilaže se i primjerak ovjerene fotokopije za zbirku isprava.

Ako se original isprave nalazi u službenim spisima ili na čuvanju kod Lučke kapetanije, koja vodi upisnik brodova ili ako je priložen uz već podneseni predlog, odnosno prijavu podnosi se primjerak fotokopije u dva primjerka uz navođenje gdje se original nalazi.

Ako se original isprave ne može odmah podnijeti zbog toga što se nalazi kod nekog drugog organa ili suda u predlogu, odnosno prijavi navodi se mjesto gdje se nalazi original isprava i prilažu fotokopije tih isprava.

Uz isprave sastavljene na stranom jeziku prilaže se i ovjereni prevod na crnogorskom jeziku.

IV. SPROVOĐENJE UPISA

Član 39

Za odlučivanje suda o prijavi ili predlogu mjerodavan je trenutak kad je prijava ili predlog stigao lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova.

Član 40

Prijavu ili predlog kojim se traži upis u upisnik brodova lučka kapetanija, koja vodi upisnik brodova upisuje u dnevnik upisnika brodova, a na prijavi ili predlogu unosi dan, čas i minut kada je prijava ili predlog primljen.

Lučka kapetanija dužna je da u uložku upisnika brodova u koji je brod upisan, ako je uložak već otvoren, evidentira da je podnešena prijava ili predlog za upis, naznačujući broj pod kojim je prijava odnosno predlog upisan u dnevnik upisnika brodova.

Ako uložak nije otvoren, nakon prijema prijave za prvi upis broda u upisnik, otvara se uložak u koji se naznačuje: broj pod kojim je prijava upisana u dnevnik upisnika brodova, ime, odnosno oznaka broda, kao i brojevi svih podnešenih prijava ili predloga dok se ne izvrši upis broda ili dok rješenje o odbijanju upisa broda u upisnik ne postane pravnosnažno.

Uložak za prvi upis broda u upisnik brodova neće se otvoriti ako je prijava nerazumljiva ili neodređena.

Član 41

Lučka kapetanija, koja vodi upisnik brodova, nakon prijema predloga kojim se traži uknjižba, predbilježba ili zabilježba na brodu koji je već upisan u upisnik brodova naznačiće na predlogu sprovedene upise i predlog sa priložima dostaviće sudu.

Naznake na predlogu iz stava 1 ovog člana o stanju upisa u upisnik brodova ne obavezuju sud, već sud sam utvrđuje stanje u upisniku brodova.

Član 42

Predlog za prenos upisa broda u upisnik brodova koji vodi druga lučka kapetanija, podnosi se lučkoj kapetaniji, kod koje je brod upisan.

Uz predlog iz stava 1 ovog člana prilažu se isprave kojima se dokazuje da postoje pretpostavke za prenos upisa broda.

Lučka kapetanija, u čiji je upisnik brodova brod upisan po prijemu u upisa broda zabilježiće traženje prenosa u upisnik brodova u kome je brod upisan, a predlog sa uvjerenjem o stanju upisa u upisniku brodova dostaviće sudu.

Sud nakon donošenja rješenja o upisu broda, sa svim podacima iz uvjerenja iz stava 3 ovog člana, isto rješenje dostavlja lučkoj kapetaniji, u čiji upisnik brodova je brod do tada bio upisan i lučkoj kapetaniji, u čiji upisnik brodova se upis prenosi.

Na osnovu rješenja iz stava 4 ovog člana lučka kapetanija, u čiji upisnik brodova je brod upisan brisaće brod iz upisnika brodova i dostaviti lučkoj kapetaniji u čiji se upisnik brodova prenosi upis broda dostaviće zbirku isprava koja se odnosi na taj brod.

Odredbe st. 3, 4 i 5 ovog člana primjenjuju se i kod prenosa broda iz jednog upisnika u drugi koji se vode kod iste lučke kapetanije.

Član 43

Na osnovu predloga, odnosno prijave i priloženih isprava sud će dozvoliti upis u upisnik brodova kada:

- 1) iz upisnika brodova u pogledu broda ili prava na brodu ne proizilazi nikakva smetnja traženom upisu, odnosno kod prijave za prvi upis broda u upisnik brodova - ako su ispunjeni uslovi iz čl. 5 i 6 ovog zakona;
- 2) nema osnovane sumnje o tome da je predlagač ovlašćen da podnese predlog, odnosno prijavu i da su učesnici na čija se prava upis odnosi sposobni da raspolažu tim pravima;

- 3) je traženje prema sadržaju podnesenih isprava osnovano;
- 4) isprave imaju onaj oblik koji se zahtijeva za dozvolu uknjižbe, predbilježbe ili zabilježbe.

Član 44

Sud odlučuje o prijavi ili predlogu bez saslušanja stranaka i bez donošenja prethodne odluke iz člana 45, 46 i 126 ovog zakona., osim u slučajevima iz čl. 65, 82 i 106. ovog zakona
Sud u rješenju navodi da li se prijava, odnosno predlog usvaja ili se odbija.

Ako se prijava ili predlog usvaja samo djelimično, narediće se upis u dijelu u kome je prijava ili predlog usvojen, a odbiće se onaj dio u prijavi ili predlogu koji se ne uvažava.

Ako se prijava ili predlog u cjelini ili djelimično odbija, u rješenju će se navesti razlozi zbog kojih se prijava ili predlog odbija.

Član 45

Sud donosi rješenje o upisu u upisnik brodova na osnovu izvornih isprava.

Ako iz prijave ili predloga i priloženih fotokopija isprava proizilazi da bi se prijava ili predlog mogao usvojiti da je originalna isprava bila podnesena, sud će, radi očuvanja reda prvenstva, odrediti zabilježbu prijave ili predloga u upisnik brodova uz napomenu "dok stigne izvornik" i odrediti podnosiocu prijave ili predloga rok za podnošenje isprave, ako sud kod koga se ona nalazi po službenoj dužnosti nije dužan da je pošalje i odrediće podnosiocu prijave rok za dostavljanje predloga odnosno isprava.

Ako se sudu originalna isprava naknadno dostavi ili isprava bude u određenom roku podnesena rešavaće se o podnešenoj prijavi ili predlogu..

Ako izvorna isprava u određenom ili produženom roku ne bude podnesena, odbija se predlog po službenoj dužnosti i odrediće se brisanje zabilježbe.

Ako iz prijava ili predloga i priloženih isprava proizilazi da se ne bi moglo usvojiti sud će predlog odbiti.

Član 46

Ako uz prijavu, odnosno predlog nije priložen prevod isprave koja je sastavljena na stranom jeziku, sud će, radi očuvanja reda prvenstva odnosnog prava odrediti zabilježbu prijave, odnosno predloga u upisniku, uz napomenu "dok stigne prevod".

Sud će istovremeno odrediti predlagaču primjeren rok u kome mora da podnese prevod.

Ako prevod isprava u određenom ili u produženom roku ne bude podnesen, odbija se prijava ili predlog po službenoj dužnosti i odrediće se brisanje zabilježbe.

Ako izvorna isprava u određenom ili produženom roku ne bude podnesena, odbaciće se predlog i odrediće se brisanje zabilježbe.

Član 47

Sud ne može dozvoliti da se u upisnik brodova upiše više ili nešto drugo što stranka nije tražila, iako bi prema podnesenim ispravama bila ovlašćena da traži više ili nešto drugo.

Ako je predložena samo predbilježba ne može se odrediti uknjižba iako postoje pretpostavke za uknjižbu.

Član 48

Ako iz isprava proizilazi da je licu koje stiče knjižno pravo data dozvola za uknjižbu sa ograničenjima u pogledu raspolaganja stečenim pravom ili obavezama u pogledu kojih je ugovorena istovremena uknjižba u korist drugih povjerilaca, upis se neće dozvoliti ako istovremeno ne bude predložena uknjižba ili predbilježba ugovorenih ograničenja ili obaveza.

Predlog za istovremeni upis međusobnih prava i obaveza može da podnese svaka stranka.

Član 49

Rješenje kojim se dozvoljava upis u upisnik brodova mora da sadrži:

- 1) naznačenje uloška u kome se upis mora izvršiti i ime broda na koji se upis odnosi;
- 2) naziv i sjedište, odnosno ime i adresu lica u čiju korist će se upis izvršiti, brod ili pravo na brodu na kome će se upis izvršiti, naznačenje isprava na osnovu kojih se upis dozvoljava, vrstu upisa koji će se izvršiti i sadržaj prava koja se upisuje.

Ako se sadržaj prava koje se upisuje ne može ukratko izraziti, može se izvršiti pozivanje na tačno označena mjesta u ispravama na osnovu kojih je određen upis sa dejstvom kao da su ta mesta upisana u glavnu knjigu.

Rješenje suda kojim se određuje upis broda u upisnik brodova mora da sadrži sve podatke koji se upisuju u list A glavne knjige upisnika brodova.

Član 50

Kad rješenje o nekoj vrsti upisa u upisnik brodova donese drugi sud, taj sud će dostaviti rješenje lučkoj kapetaniji, kod koje se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, radi postupanja u skladu sa čl. 40 i 41 ovog zakona.

Lučka kapetanija iz stava 1 ovog člana će dostaviti spise sudu, koji će postupiti po odredbama čl. 41 stav 2 ovog zakona i donijeti odgovarajuće rješenje, koje će dostaviti sudu iz stava 1 ovog člana i lučkoj kapetaniji, kod koje se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan, sa svim predmetnim spisima, radi izvršenja upisa i dostavljanja rješenja licima koja su navedena u rješenju.

Član 51

Ako sud odbije predlog za uknjižbu ili predbilježbu ili prijavu za prvi upis broda u upisnik brodova ili predlog za zabilježbu prvenstvenog reda ili izvršenja dozvoljenog upisa, rješenjem će odrediti upis zabilježbe odbijanja tih zahtijeva.

Na isti način postupiće i ako odbije predlog za dozvolu prodaje broda radi naplate potraživanja za koje hipoteka nije upisana.

Zabilježba se neće upisati ako:

- 1) se iz predloga i dostavljenih isprava ne može utvrditi o kojem se brodu ili pravu za koje se zahtijeva upis radi ili ako brod ili pravo nijesu upisani u naznačenom upisniku brodova, ili ako povodom prijave za prvi upis nije otvoren uložak za upis;
- 2) pravo svojine, odnosno neko drugo pravo na brodu nisu upisani u korist lica protiv koga se prema sadržaju isprave može sprovesti uknjižba ili predbilježba.

Upis zabilježbe naznačuje se na rješenju.

Član 52

Ako koji od predloga navedenih u članu 51 ovog zakona odbije neki drugi sud, taj sud će, po službenoj dužnosti, zamoliti sud da odredi upis zabilježbe odbijanja predloga.

Član 53

Ako je rješenje suda kojim se odbija upis iz čl. 51 i 52 ovog zakona postalo pravosnažno zbog toga što žalba nije podnesena, sud će po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o brisanju zabilježbe odbijanja upisa i o tome će obavijestiti stranke.

Član 54

Rješenje o upisu, sa svim ispravama koje su dostavljene uz prijavu, odnosno predlog za upis, sud dostavlja lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova radi upisa i postupanja po odredbama čl. 64 i 67 ovog zakona i dostavljanja rješenja licima navedenim u rješenju.

Član 55

Rješenje o upisu sprovodi lučka kapetanija, koja vodi upisnik u koji je brod upisan, a ako se radi o prvom upisu lučka kapetanija, koja vodi upisnik u koji brod treba da se upiše.

Član 56

Svaki upis osim upisa u list A o tehničkim podacima, mora da sadrži:

- 1) datum kad je predlog primljen i broj dnevnika upisnika brodova;
- 2) naziv isprave koja je osnova za upis, mjesto gdje je isprava sastavljena i datum kad je sastavljena;
- 3) naziv suda, broj i datum njegovog rješenja kojim se dozvoljava upis;
- 4) vrstu upisa i bitni sadržaj prava, odnosno činjenice koja se upisuje;
- 5) naziv i sjedište, odnosno ime i adresa lica u čiju se korist vrši upis.

Ako Lučkoj kapetaniji, istovremeno stigne više predloga koji se odnose na isti brod, kod svakog upisa izvršenog po tim predlozima zabilježiće se brojevi ostalih predloga sa oznakom da su stigli istovremeno.

Član 57

Lučka kapetanija, nakon prijema rješenje suda kojim se dozvoljava upis broda u upisnik brodova, izvršiće istovremeno upis broda u list A i B upisnika brodova.

Lučka kapetanija nakon prijema rješenje suda kojim se odbija prijava odnosno predlog za upis brodova u upisnik brodova i određuje upis zabilježbe odbijanja zahtijeva, izvršiće upis zabilježbe u list A uložka u skladu sa člana 40 stav 2 ovog zakona.

Član 58

Rješenje o odbijanju prijave ili predloga za upis broda u upisnik brodova zabilježiće se u list A uložka glavne knjige otvorenog povodom podnesene prijave ili predloga.

Zabilježba iz stava 1 ovog člana neće se upisati ako za prijavu ili predlog nije otvoren novi uložak.

Član 59

Rješenjem suda naznačava se kome se rješenje dostavlja i kome će lučka kapetanija, dostaviti koju od isprava.

Član 60

Rješenje o predlozima i prijavama za upis u upisnik brodova dostaviće se podnosiocu prijave, odnosno predloga i licu na čijoj se svojini stiče koje pravo ili čija se prava prenose, ograničavaju, opterećuju ili ukidaju, kao i licu protiv koga je izvršen upis zabilježbe u upisnik brodova.

Rješenje kojim se dozvoljava potpuno ili djelimično brisanje nekog upisa dostaviće se i svim licima u čiju korist na upisanom pravu postoje dalje uknjižbe ili predbilježbe.

Rješenje o uknjižbi ili predbilježbi, kojima se na upisanim pravima trećih lica upisuje založno pravo ili ustupanje prava, dostaviće se i vlasniku broda.

Rješenje kojim se dozvoljava upis na predlog punomoćnika protiv stranke koja je punomoćje izdala dostaviće se stranci lično, ako punomoćje ne odgovara odredbi člana 70 stav 2 ovog zakona.

Član 61

Dostavljanje iz člana 60 ovog zakona vrši se po odredbama zakona kojim se uređuje parnični postupak.

Ako se stranci moraju vratiti originali isprava koji su priloženi oni se vraćaju stranci koja ih je priložila.

Član 62

Valjanost upisa ne može se pobijati zbog toga što dostavljanje nije izvršeno uredno ili nije uopšte izvršeno.

Lice koje iz izvršenog upisa izvodi za sebe neko pravo ili oslobađanje od obaveze nije dužno da dokazuje da je dostavljanje izvršeno.

Član 63

Lučka kapetanija, koja je izvršila upis brisanja broda iz upisnika brodova izdaće stranci, na njen zahtjev, potvrdu o brisanju.

U potvrdi iz stava 1 ovog člana navodi se razlog brisanja i rješenje na osnovu koga je brisanje sprovedeno.

Član 64

Na originalu isprave na osnovu koje je upis izvršen lučka kapetanija, koja vodi upisnik brodova stavlja potvrdu o izvršenom upisu.

U potvrdi iz stava 1 ovog člana navodi se rješenje suda kojim je upis bio određen i uložak u koji je upis izvršen.

Ako je upis bio izvršen na osnovu više isprava koje su među sobom u vezi, potvrda iz stava 1 ovog člana se stavlja na onu ispravu iz koje pravo upisa neposredno proizilazi.

Član 65

U upisniku se upisani podaci ne smiju brisati, dopunjavati ili mijenjati ili na drugi način učiniti nečitljivim.

Greška uočena za vrijeme upisivanja, odnosno učinjena pri upisivanju mora se precrtati tako da ostane čitljiva.

Greška koja se uoči po izvršenom upisu može se ispraviti samo po nalogu suda, a ako bi greška imala pravnu posljedicu, sud će saslušati učesnike.

Pokretanje postupka iz stava 3 ovog člana, zabilježiće se na listu na kome je izvršen pogrešan upis.

Zabilježba iz stava 4 ovog člana ne sprečava ispravljanje greške prilikom kasnijih upisa.

Kad rješenje u vezi sa ispravkom greške postane pravosnažno zabilježba se briše po službenoj dužnosti.

Ispravke pogrešnih upisa moraju imati datum i potpis ovlašćenog lica lučke kapetanije koja vodi upisnik brodova.

Član 66

Rješenje suda o brisanju broda iz upisnika brodova, kao i zabilježba odbijanja zahtijeva za brisanje broda iz upisnika brodova, upisuju se u list A upisnika brodova.

Kad rješenje o brisanju broda iz upisnika brodova postane pravosnažno, lučka kapetanija, koja vodi upisnik brodova preko svake stranice uložka glavne knjige upisnika brodova povlači dvije unakrsne linije i jednu vodoravnu liniju na svakoj stranici ispod svih upisa, s tim što se pojedini upisi ne precrtavaju.

Član 67

Po izvršenom upisu, lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova vratiće stranci originale isprava, a ovjerene fotokopije isprava zadržava u zbirci isprava.

Ako lučka kapetanija vrši upis na osnovu rješenja suda, postupiće sa ispravama prema tom rješenju.

Član 68

Prvi upis broda u gradnji sud će dozvoliti ako su uz prijavu za prvi upis priložene sljedeće isprave:

- 1) isprava kojom se dokazuje pravo svojine na brodu u gradnji;
- 2) potvrda brodogradilišta o tehničkim podacima koji se upisuju u list A upisnika brodova u gradnji, mjestu i početku gradnje;
- 3) izjava vlasnika broda u gradnji o imenu broda u gradnji, a ako brod nema ime - izjava brodogradilišta o oznaci broda u gradnji.

Član 69

Prvi upis broda u upisnik brodova sud će dozvoliti ako su uz prijavu za prvi upis broda priložene sljedeće isprave:

- 1) isprava kojom se dokazuje pravo svojine na brodu;
- 2) izvod iz CRPS za pravna lica, odnosno dokaz o državljanstvu za fizička lica;
- 3) rješenje o određivanju imena, odnosno oznake broda i luke upisa za brod;
- 4) potvrda o sposobnosti broda za plovidbu radi njegovog upisa u upisnik brodova;
- 5) svjedočanstvo o baždarenju broda;
- 6) rješenje o određivanju pozivnog znaka broda po Međunarodnom signalnom kodeksu, ako takav znak brod mora da ima;
- 7) potvrda organa koji vodi strani upisnik brodova da je brod brisan u tom upisniku, ako se taj brod prenosi iz stranog upisnika u crnogorski upisnik brodova;
- 8) pisana izjava vlasnika broda da prenosi odgovornost za upravljanje brodom na kompaniju ako vlasnik broda nije i kompanija,
- 9) polisa osiguranja vlasnika, odnosno korisnika broda od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, kao i kopija polise o osiguranju putnika ako se radi o putničkom brodu.

Potvrdu iz stava 1 tačka 7 ovog člana ne prilaže se u postupku upisa broda kupljenog javnim nadmetanjem koje sprovodi Crna Gora ili sudskom prodajom koja se sprovodi u Crnoj Gori.

Ako je vlasnik broda strano lice, uz prijavu se moraju priložiti isprave kojima se dokazuje pravo da brod bude upisan u crnogorski upisnik brodova, kao i podaci navedeni u ispravama iz stava 1 ovog člana.

U postupku izdavanja potvrde iz stava 1 tačke 4 ovog člana organ uprave nadležan za pomorsku sigurnost (u daljem tekstu: Organ uprave) će da utvrdi da li brod ispunjava zahtjeve potvrđenih i obavezujućih međunarodnih ugovora i posebnog zakona i u tu svrhu da provjeri zapise o pregledima i druge informacije vezane za sigurnost broda i po potrebi da zatraži od države u kojoj je brod bio upisan informacije o neotklonjenim nedostacima ili druge informacije vezane za sigurnost broda.

Član 70

Uknjižba se može dozvoliti samo na osnovu javnih isprava ili privatnih isprava na kojima su potpisi lica čije pravo treba ograničiti, opteretiti, ukinuti ili prenijeti na drugo lice, ovjereni u skladu sa zakonom.

Na osnovu privatne isprave koju je izdao punomoćnik, uknjižba protiv vlastodavca može se dozvoliti samo ako punomoćje koju je on izdao glasi na određeni posao ili na određenu vrstu poslova, a od dana izdavanja punomoćja do dana traženja uknjižbe nije proteklo više od jedne godine.

Ovjera potpisa na privatnoj ispravi nije potrebna ako se na ispravi nalazi odobrenje organa nadležnog za zaštitu prava i interesa lica čije pravo treba ograničiti, opteretiti ili prenijeti na drugo lice.

Član 71

Privatna isprava na osnovu koje se može dozvoliti uknjižba, pored podataka iz člana 37 ovog zakona mora da sadrži i:

- 1) ime, odnosno oznaku broda ili prava u pogledu koga se uknjižba sprovodi;
- 2) izjavu lica čije se pravo ograničava, opterećuje, ukida ili prenosi na drugo lice da dozvoljava uknjižbu.

Određba stava 1 tačka 2 ovog člana ne odnosi se na isprave o sticanju prava svojine na stranom brodu ako se traži prvi upis broda u crnogorski upisnik brodova.

Član 72

Javne isprave na osnovu kojih se dozvoljava uknjižba su isprave:

- 1) o pravnim poslovima koje je sačinio nadležni organ, ako sadrže podatke propisane u članu 37 ovog zakona;
- 2) koje su izdali nadležni organi, a kojima se može izvršiti upis u javne knjige.

Uknjižba na osnovu odluke stranog suda može se izvršiti, pod uslovom da je ta odluka priznata u posebnom postupku.

Član 73

Kada podnesena isprava ne ispunjava uslove iz čl. 70-72 ovog zakona, sud će dozvoliti predbilježbu.

Predbilježba hipoteke na brodu dozvoljena je samo ako su potraživanje i pravna osnova hipotekarnog prava učinjene vjerovatnim.

Član 74

Kad se u crnogorski upisnik brodova upisuje brod koji je bio upisan u strani upisnik brodova, a iz isprave o brisanju broda iz stranog upisnika brodova se vidi da je brod opterećen hipotekom na brodu, upisaće se, po službenoj dužnosti, predbilježba hipoteke sa redom prvenstva koji ima prema času koji je bio mjerodavan za utvrđivanje reda prvenstva u stranom upisniku brodova, ako u času upisa nijesu ispunjeni uslovi za uknjižbu hipoteke na brodu određene ovim zakonom.

Član 75

Predbilježba prava zakupa brodarskog ugovora na vrijeme za cijeli brod i prava preče kupovine dopuštena je samo ako su postojanje prava i pristanka na upis učinjeni vjerovatnim.

Član 76

Predbilježba se dozvoljava na osnovu sledećih isprava:

- 1) nepravosnažnih sudskih odluka kojima se zahtjev za utvrđivanje, sticanje, ograničenje ili prestanak upisanog prava usvaja ili odbija;
- 2) sudskih odluka kojima se predbilježba dozvoljava u postupku obezbjeđenja po propisima izvršnog postupka;
- 3) zahtjeva suda ili drugog nadležnog organa.

Član 77

Ako je u depozit suda položen iznos duga obezbijeđenog hipotekom na brodu, za koji postoji opravdani razlog da se povjeriocu dug ne može vratiti, predbilježba će se dozvoliti na osnovu potvrde suda da je taj iznos položen i to ako je iznos duga kod suda položio:

- 1) dužnik ili lice koje za dug odgovara, dozvoliće se predbilježba brisanja hipoteke na brodu;
- 2) treće lice kome je povjerilac dužan da ustupi svoje potraživanje, dozvoliće se predbilježba ustupanja potraživanja obezbijeđenog hipotekom na brodu.

Član 78

Predbilježbom se stiču, prenose, ograničavaju ili ukidaju upisana prava, pod uslovom da predbilježba bude naknadno opravdana, na osnovu:

- 1) isprave kojom se može dozvoliti uknjižba, a koju je izdalo lice protiv koga je predbilježba upisana;
- 2) potvrde da je sudska odluka iz člana 76 stav 1 tačka 1 ovog zakona postala pravosnažna i izvršna;
- 3) odluke subjekata iz člana 76 stav 1 tačka 3 ovog zakona o postojanju potraživanja radi čijeg je obezbjeđenja predbilježba upisana;
- 4) pravosnažne i izvršne odluke suda u parnici protiv lica protiv koga je predbilježba upisana.

Član 79

Ako se predbilježba opravdava podnošenjem isprave za uknjižbu, opravdanje treba da se izvrši u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja o predbilježbi.

Ako se predbilježba opravdava na osnovu pravosnažne i izvršne odluke suda, parnica se mora pokrenuti u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja o predbilježbi.

Rok u kome se predbilježba mora opravdati navodi se u odluci o predbilježbi.

Sud može na predlog stranke, produžiti rok za opravdanje predbilježbe, ako za to postoje opravdani razlozi.

Predlog iz stava 4 ovog člana se podnosi Lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova.

Član 80

Ako se opravdanje predbilježbe vrši podnošenjem isprava navedenih u članu 78 stav 1 tač. 1 - 3 ovog zakona, predlog za opravdanje predbilježbe podnosi se lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova.

Ako se predbilježba opravdava odlukom suda u parnici, podnosilac zahtjeva za upis predbilježbe dužan je da pokrene parnicu kod nadležnog suda i da o tome obavijesti organ koji vodi upisnik brodova.

Član 81

Ako u vrijeme podnošenja predloga za predbilježbu već teče parnica za postojanje prava čija se predbilježba traži, pokretanje posebne parnice za opravdanje predbilježbe nije potrebno, ako se prema odredbama zakona kojim se uređuje parnični postupak, u postojećoj parnici još može istaći i zahtjev za opravdanje predbilježbe.

Član 82

Ako opravdanje predbilježbe izostane, lice protiv koga je predbilježba bila dozvoljena može predložiti brisanje.

Ako iz spisa ne proizilazi da je tužba za opravdanje predbilježbe na vrijeme podnesena ili da rok za opravdanje još teče onog dana kad je predlog za brisanje podnesen, sud će hitno odrediti ročište na kome predlagač predbilježbe mora dokazati da rok za opravdanje još teče ili da je tužba podnesena na vrijeme.

Ako sud utvrdi da je rok protekao, odnosno da parnica nije pokrenuta na vrijeme dozvolice brisanje predbilježbe.

Tužba za opravdanje predbilježbe podnesena je na vrijeme ako je protekao rok određen za njeno podnošenje, ako bude podnesena prije podnošenja predloga za brisanje predbilježbe ili istog dana kad je taj predlog podnesen.

Član 83

Ako tužiočev zahtjev za opravdanje predbilježbe bude usvojen u parnici kojom se predbilježba opravdava, na predlog bilo koje od stranaka, zabilježiće se zahtjev za opravdanje predbilježbe u upisnik brodova prema sadržaju pravosnažne presude.

Ako u parnici iz stava 1 ovog člana zahtjev za opravdanje predbilježbe bude odbijen, na predlog bilo koje od stranaka, predbilježba će se brisati.

Član 84

Ako je predbilježba brisana zato što tužba za opravdanje predbilježbe nije na vrijeme podnesena može se predložiti nova predbilježba, ali ona ima pravno dejstvo od trenutka podnošenja novog predloga.

Vlasnik broda ili ovlašćenik - nosilac upisanog prava može tužbom zahtijevati da se utvrdi nepostojanje predbilježnog prava.

Presuda kojom se taj zahtjev usvaja zabilježiće se na predlog stranke u upisnik brodova čime se sprečava ponovna dozvola predbilježbe.

Član 85

Ako predbilježba bude brisana iz razloga koji nijesu navedeni u članu 84 ovog zakona sud će po službenoj dužnosti odbiti svaki novi predlog za predbilježbu istog prava na osnovu iste isprave.

Ako sud propusti da to učini i nova predbilježba bude upisana, ta predbilježba će se brisati na osnovu podnijete prijave da je predbilježba već jednom bila brisana.

Član 86

Ako je upisana predbilježba prava svojine, dalji upisi mogu se dozvoliti protiv uknjiženog i/ili predbilježenog vlasnika broda, ali pravno dejstvo tih upisa zavisi od toga da li će predbilježba biti opravdana ili neopravdana.

Ako predbilježba bude opravdana, istovremeno s upisom opravdanja predbilježbe brisaće se, po službenoj dužnosti, svi oni upisi koji su protiv uknjižnog prava vlasnika broda bili izvršeni poslije trenutka podnošenja predloga na osnovu koga je predbilježba prava svojine bila upisana.

Ako predbilježba prava svojine bude brisana, brisaće se istovremeno po službenoj dužnosti, i svi upisi koji su bili izvršeni s obzirom na tu predbilježbu.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ovog primjenjuju se i kad je protiv hipotekarnog povjerioca izvršena predbilježba prenosa njegovog potraživanja na drugo lice.

Član 87

Ako je upisana predbilježba brisanja nekog prava, u pogledu tog prava mogu se dozvoliti dalji upisi (nadhipotekarnih prava ili ustupanja), ali pravno dejstvo tih upisa zavisi od toga da li će predbilježba brisanja biti opravdana ili neopravdana.

Ako predbilježba brisanja bude opravdana, istovremeno sa upisom opravdanja brisaće se po službenoj dužnosti i svi upisi koji su u pogledu brisanog prava u međuvrijemenu bili dozvoljeni.

Član 88

Ako na potraživanju obezbijeđenom hipotekom, u vrijeme kad se zahtijeva njeno brisanje, još postoje nadhipotekarna prava, brisanje tog potraživanja može se dozvoliti samo uz napomenu da će pravno dejstvo brisanja u pogledu nadhipotekarnih prava nastupiti tek kad ona budu brisana.

Nakon upisa brisanja potraživanja obezbijeđenog hipotekom, dalji upisi na hipoteku ne mogu se dozvoliti, a ako brisanje hipoteke bude samo predbilježeno, dalji upisi na to pravo mogu se dozvoliti, ali samo sa pravnim dejstvom iz člana 78 ovog zakona.

Član 89

Zabilježba ličnih prava u pogledu ograničenja prava raspolaganja imovinom, ima za pravnu posljedicu da se niko u čiju je korist upisano neko pravo u upisnik brodova ne može pozivati na to da mu ti odnosi nijesu bili poznati (maloljetnost, produženje roditeljskog prava ili starateljstva, otvaranja stečaja).

Zabilježbu ličnih prava i brisanja takve zabilježbe određuje sud na osnovu isprava kojima se dokazuju ta prava, a po predlogu stranaka, njihovih zakonskih zastupnika ili nadležnih organa.

Član 90

Zabilježba činjenica, osim onih koje su navedene u članu 89 ovog zakona, može se dozvoliti samo kad je zabilježba zakonom dopuštena i ima dejstvo koje je zakonom određeno (red prvenstva, zajednička hipoteka na brodu, otkaz potraživanja obezbijeđenog hipotekom na brodu, zabilježba spora).

Član 91

Vlasnik broda može zahtijevati upis zabilježbe reda prvenstva za namjeravano otuđenje broda ili opterećenje hipotekom.

Pravno dejstvo zabilježbe je, da se red prvenstva prava stečenih tim otuđenjem ili opterećenjem računa od časa podnošenja predloga za upis zabilježbe, ako se upis navedenih prava zatraži za važenje zabilježbe.

Hipotekarni povjerilac može, sa pravnim dejstvom iz stava 1 ovog člana, zahtijevati upis zabilježbe reda prvenstva za namjeravano ustupanje ili namjeravano brisanje svog potraživanja.

Zabilježbe iz stava 1 ovoga člana mogu se dozvoliti samo ako bi prema stanju upisa u upisnik brodova, bila dopuštena uknjižba prava koje se mora upisati, odnosno brisanje upisanog prava i ako je potpis predlagača ovjeren u skladu sa zakonom.

Član 92

Rješenje kojim se usvaja predlog za upis zabilježbe iz člana 91 ovog zakona izdaje se samo u jednom primjerku (otpravku).

Kada izvrši upis zabilježbe u upisnik brodova, lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova, mora na tom primjerku da potvrdi da je zabilježba izvršena.

Član 93

Ako je zabilježba reda prvenstva dozvoljena za namjeravano opterećenje broda hipotekom ona gubi dejstvo istekom roka od jedne godine, a u slučajevima iz člana 91 ovog zakona istekom roka od 60 dana od dana kad je bila dozvoljena.

U rješenju kojim se dozvoljava zabilježba navodi se datum kad prestaje njeno dejstvo.

Član 94

Predlog za upis prava ili upis brisanja sa redom prvenstva koji je zabilježbom obezbijeđen mora se podnijeti u rokovima određenim u članu 79 ovog zakona i uz predlog priložiti primjerak rješenja kojim je zabilježba dozvoljena.

Isprava na osnovu koje se upisuje ili briše pravo za koje je upisana zabilježba reda prvenstva može biti sastavljena i poslije podnošenja predloga za upis zabilježbe.

U rješenju iz stava 1 ovog člana, kojima dozvoljava se uknjižba ili predbilježba, sud će naznačiti da dozvoljeni upis ima onaj red prvenstva koji je stečen zabilježbom.

Lučka kapetanija koja izvrši upis dozvoljene uknjižbe, odnosno predbilježbe potvrdiće na primjerku rješenja kojim je zabilježba reda prvenstva dozvoljena da je upis izvršen.

Upis sa zabilježenim redom prvenstva dozvoliće se i ako su brod ili potraživanje obezbijeđeni hipotekom na brodu preneseni na treće lice ili su opterećeni pošto je predlog za zabilježbu reda prvenstva bio podnesen.

Ako vlasnik broda ili hipotekarni povjerilac nad kojim je otvoren stečaj prije nego što bude podnesen predlog za upis, upis će se dozvoliti samo ako je isprava o pravnom poslu bila već sastavljena prije dana otvaranja stečaja i ako je na dan sastavljanja ovjerena u skladu sa zakonom.

Član 95

Ako se dozvoli uknjižba prenosa prava svojine, ili otuđenja broda, odnosno ustupanja ili brisanja potraživanja sa redom prvenstva stečenim zabilježbom, sud će, na predlog stranke u čiju je korist uknjižba upisana, donijeti rješenje o brisanje onih upisa koji su u pogledu tog broda ili potraživanja izvršeni poslije podnošenja predloga za zabilježbu.

Predlog iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od 15 dana od dana kad je uknjižba sa zabilježenim redom prvenstva postala pravnosnažna.

Član 96

Ako predlog za upis ne bude podnesen prije isteka roka poslije koga prestaje dejstvo zabilježbe, ili ako iznos potraživanja u pogledu koga je zabilježba reda prvenstva izvršena, do kraja tog roka ne bude iscrpljen, sud će po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o brisanje zabilježbe reda prvenstva.

Prije isteka roka iz člana 93 ovog zakona, brisanje zabilježbe može se dozvoliti samo ako je uz predlog za brisanje zabilježbe podnesen primjerak rješenja kojim je dozvoljena zabilježba.

Kada izvrši upis brisanja zabilježbe iz stava 1 ovog člana, lučka kapetanija koja vodi upisnik brodova potvrdiće na tom primjerku rješenja da je brisanje izvršeno.

Član 97

Sud će, na zahtjev povjerioca, dozvoliti zabilježbu sudskog otkaza hipotekarnog potraživanja i zabilježbu hipotekarne tužbe ako je lice protiv koga je otkaz ili tužba podnesena upisan kao vlasnik broda opterećenog hipotekom i ako se dokaže da je hipotekarna tužba podnesena.

Zabilježbu hipotekarne tužbe može da dozvoli i sud koji vodi parnicu.

Zabilježba iz stava 1 ovog člana ima za posledicu da otkaz ili tužba djeluje protiv kasnijeg vlasnika broda, a naročito da se, na osnovu pravosnažne presude donesene u parnici o zabilježenoj tužbi ili izvršenog sudskog poravnjanja zaključenog u toj parnici, može da voditi izvršenje na založenom brodu neposredno protiv svakog kasnijeg vlasnika broda.

Član 98

Zabilježba tužbe za ostvarivanje pomorskog privilegija briše se po službenoj dužnosti ako u roku od 60 dana od dana pravosnažnosti presude donesene na osnovu tužbe koja je bila predmet zabilježbe, povjerilac potraživanja obezbijeđenog pomorskim privilegijom ne zatraži prodaju broda ili upis hipoteke, ili ako se, na njegov zahtjev, u tom roku ne sprovede zaustavljanje broda. (član. 173 stav 2)

Ako iz spisa predmeta iz stava 1 ovog člana, ne proizilazi da je u zakonskom roku zatražena prodaja broda ili upis hipoteke ili da je sprovedeno zaustavljanje broda, sud će da postupi u skladu sa članom 82 st. 2 i 3 ovog zakona.

Član 99

Lice koje je pokrenulo parnicu da bi osporilo uknjižbu za koju utvrdi da su njome povređena njegova upisana prava i traži povraćaj u pređašnje stanje u upisniku, može kod suda koji vodi parnicu ili kod suda da zahtijeva zabilježbu tog spora u upisniku brodova istovremeno sa podnošenjem tužbe ili kasnije.

Zabilježba spora iz stava 1 ovog člana ima za posljedicu da presuda donesena u tom sporu djeluje i protiv onih lica koja su stekla upisana prava poslije trenutka kad je predlog za zabilježbu spora stigao lučkoj kapetaniji koja vodi upisnik brodova.

Član 100

U parnici pokrenutoj tužbom za brisanje uknjižbe protiv lica koja su neposredno uknjižbom, čije se brisanje traži tužbom, stekla prava ili su oslobođena tereta, ili kad se tužba zasniva na odnosima koji postoje neposredno između tužioca i tuženog, o zastarjelosti tužbenog zahtjeva cijeniće se prema propisanim rokovima o zastarjelosti potraživanja.

Član 101

Lice koje želi da ospori uknjižbu protiv trećih lica, o čijoj je dozvoli bilo propisno obaviješteno, može uložiti žalbu protiv dozvole te uknjižbe i predloži sudu upis zabilježbe da je uknjižba sporna, a najkasnije u roku od 60 dana od dana isteka roka za žalbu da podnese tužbu za brisanje uknjižbe protiv svih lica koja su osporavanom uknjižbom stekla neko upisano pravo ili su na nekom upisanom pravu postigla dalje uknjižbe ili predbilježbe.

Poslije isteka roka iz stava 1 ovog člana, protiv trećih lica koja su prije zabilježbe spora na upisanom pravu stekla dalja upisana prava, može se tužbom za brisanje osporavati uknjižba samo ako ta lica nijesu bila savjesna u pogledu valjanosti osporavane uknjižbe.

Član 102

Ako tužilac nije bio propisno obaviješten o dozvoli uknjižbe koju osporava, pravo na podnošenje tužbe za njeno brisanje protiv trećih savjesnih lica koja su na upisanom pravu stekla dalja upisana prava, prestaje u roku od tri godine od trenutka kad je predlog za pobijanje uknjižbe stigao lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova.

Član 103

Ako tužilac povuče tužbu ili se po zakonu smatra da je tužba povučena, ili ako tužba bude pravosnažnom odlukom odbačena ili tužbeni zahtjev odbijen ili ako u slučaju iz člana 101 ovog zakona tužba ne bude podnesena u propisanom roku, sud će na predlog druge strane, narediti brisanje zabilježbe spora.

Ako pravosnažnom presudom bude potpuno ili djelimično usvojen zahtjev za brisanje osporene uknjižbe ili ako stranke o brisanju uknjižbe zaključe sudsko poravnanje sud će, na predlog stranke, dozvoliti upis brisanja osporene uknjižbe prema sadržaju presude, odnosno sudskog poravnanja i istovremeno donijeti rješenje o brisanju zabilježbe spora, kao i svih uknjižbi i predbilježbi za koje je, u pogledu brisanja prava, predlog za upis i predlog za zabilježbu spora stigao lučkoj kapetaniji.

Član 104

Lice koje tvrdi da je do uknjižbe došlo usljed krivičnog dijela može, radi postizanja pravnog dejstva iz člana 99 ovog zakona u odnosu na kasnije upise, zatražiti od suda da dozvoli zabilježbu da je uknjižba sporna.

Lice iz stava 1 ovog člana je dužno da uz predlog podnese dokaz nadležnog organa o pokretanju krivičnog postupka.

Ako se zabilježba spora predlaže radi postizanja dejstva i protiv trećih lica koja su savjesno stekla upisana prava pre zabilježbe spora, predlog za zabilježbu mora se podnijeti sudu u roku u kome je stranka ovlašćena na podnošenje žalbe protiv dozvoljene uknjižbe.

Član 105

Ako sud u krivičnom postupku odluči da se briše uknjižba zajedno sa upisanim pravima koja su stečena prije zabilježbe iz člana 104 ovog zakona, sud će donijeti rješenje o brisanju uknjižbe prema odredbama člana 103 stav 2 ovog zakona, ako stranka, protiv koje je osporena uknjižba izvršena uz predlog za brisanje uknjižbe, priloži pravosnažnu odluku suda donesenu o tom krivičnom postupku.

Ako sud u krivičnom postupku utvrdi krivičnu odgovornost optuženog, a oštećenog s njegovim zahtjevima za brisanje uknjižbe uputi na parnicu, oštećeni ima pravo da podnese tužbu za brisanje uknjižbe i upisanih prava iz stava 1 ovog člana, u roku od 60 dana od dana kad je odluka suda o upućivanju na parnicu postala pravosnažna.

Ako sud u krivičnom postupku ne donese odluku o tome da je optuženi krivično odgovoran i ako ovlašćeno lice u roku iz stava 2 ovog člana ne podnese tužbu sud će donijeti rješenje o brisanju zabilježbe spora na predlog lica koje ima pravni interes da se osporena uknjižba održi na snazi.

Član 106

Kad se traži brisanje zabilježbe spora zbog toga što tužba za brisanje nije podignuta u rokovima određenim u čl. 101 i 105 ovog zakona, sud će da postupi u skladu sa članom 82 st. 2 i 3 ovog zakona.

Član 107

Ako vlasnik broda ili povjerilac na čijem je brodu, odnosno potraživanju uknjiženo takvo pravo podnese tužbu da se to pravo u cjelini ili djelimično briše zbog toga što je zastarjelo, sud će na predlog tužioca donijeti rješenje o zabilježbi spora u upisniku brodova.

Član 108

Ako se pokrene parnica kojom se traži da se utvrdi da je održajem stečeno određeno stvarno pravo, sud će na predlog tužioca, donijeti rješenje o zabilježbi spora u upisniku brodova.

Član 109

Zabilježba spora u slučaju tužbe za brisanje zbog zastarjelosti ili u slučaju tužbe za utvrđivanje sticanja stvarnog prava usljed održaja, nema dejstva protiv trećih lica koja su pouzdajući se u upisnik brodova, postigla određeno uknjiženje prije trenutka kad je predlog za zabilježbu spora stigao lučkoj kapetaniji, koja vodi upisnik brodova.

Ako je pravosnažnom presudom utvrđeno da je tužilac stekao određeno stvarno pravo, pravo stečeno održajem ima red prvenstva prije svih upisa koji su sprovedeni poslije zabilježbe spora, a sva prava upisana poslije zabilježbe spora koja su s tim u protivurečnosti, brisaće se na predlog stranke.

U postupku brisanja primijenjuju se odredbe člana 103 stav 2 ovog zakona.

Član 110

Sud koji je sproveo prodaju broda narediće, po službenoj dužnosti, da se rješenje o dosuđenju prodatog broda zabilježi u upisnik brodova.

Zabilježba iz stava 1 ovog člana ima dejstvo da se upisana prava protiv dotadašnjeg vlasnika broda mogu steći daljim upisima samo ako rješenje o dosuđenju bude pravosnažno ukinuto.

Ako rješenje o dosuđenju nije pobijeno ili ako je pobijanje pravosnažno odbijeno, na predlog zainteresovanog lica brisaće se svi upisi izvršeni poslije zabilježbe tog rješenja protiv dotadašnjeg vlasnika broda, kao i svi dalji upisi koji su izvršeni u odnosu na njihova prava.

Član 111

Predlozi za upis ili brisanje zabilježbi o kojima odlučuje sud moraju se podnijeti lučkoj kapetaniji koja vodi upisnik.

Član 112

Kod zajedničke hipoteke iz člana 163 ovog zakona koja se zasniva upisom u više uložaka, jedan od uložaka označava se kao glavni, a ostali kao sporedni.

U predlogu za upis mora se navesti koji se uložak označava kao glavni, a koji kao sporedni, a ako u predlogu to nije navedeno smatraće se da se kao glavni uložak mora označiti onaj koji je u predlogu za upis naveden na prvom mjestu.

Ako se zatraži da se hipoteka na brodu koja već postoji proširi za isto potraživanje i na druge uloške, s prvobitno opterećenim uloškom postupiće se kao s glavnim uloškom.

U glavnom ulošku zabilježbom se upućuje na sporedne uloške, a u svakom sporednom ulošku - na glavni uložak.

Član 113

Ako povjerilac, radi osiguranja svog potraživanja, zatraži upis hipoteke na brodu u određeni uložak upisnika brodova, dužan je da prijavi postojanje hipoteke na brodu koja je za to potraživanje već upisana u neki drugi uložak, da bi se mogla zabilježiti zajednička hipoteka na brodu.

Povjerilac je odgovoran za štetu prouzrokovanu time što je propustio da prijavi postojanje hipoteke na brodu.

Ako zabilježba zajedničke hipoteke na brodu ne bude upisana, hipotekarni dužnik može da predloži da se ova zabilježba izvrši i zatraži da mu povjerilac nadoknadi troškove, ako je zabilježba izostala njegovom krivicom.

Ako sud, dozvoljavajući uknjižbu ili predbilježbu hipoteke na brodu, utvrdi da je za isto potraživanje hipoteka na brodu već upisana, odrediće, po službenoj dužnosti, da je uložak u koji je hipoteka već upisana glavni uložak.

Sud je dužan da o tome obavijesti lučku kapetaniju kod koje se vodi upisnik brodova u koji je hipoteka na brodu već upisana.

Član 114

Predlog za upis zajedničke hipoteke na brodu u više upisnika brodova koji se ne vode kod lučke kapetanije može se podnijeti ili istovremeno svim lučkim kapetanijama koje vode te upisnike brodova ili samo jednoj lučkoj kapetaniji.

Ako se predlog za upis zajedničke hipoteke podnosi istovremeno svim lučkim kapetanijama u čije upisnike brodova mora da se upiše, u predlogu mora da se navede koji uložak se označava kao glavni, a koji uložak kao sporedni.

Ako se predlog za upis zajedničke hipoteke na brodu podnosi samo jednoj lučkoj kapetaniji, predlog se podnosi onoj lučkoj kapetaniji kod koje predlagač upisa želi da se vodi glavni uložak i naznačuje red po kome predlog mora da se uputi ostalim organima.

Član 115

Red prvenstva kod zajedničke hipoteke na brodu određuje se samostalno za svaki uložak, a mjerodavan je trenutak kad je prijedlog za dozvolu upisa zajedničke hipoteke stigao lučkoj kapetaniji, u čiji se upisnik hipotekarno pravo upisuje.

Član 116

Svi predlozi u pogledu promjene hipotekarnog prava za potraživanje za koje je upisana zajednička hipoteka na brodu u više uložaka podnose se lučkoj kapetaniji koja vodi glavni uložak.

O predlozima iz stava 1 ovog člana odlučuje se prema stanju upisa u glavnom uložku. Predlog koji nije podnesen lučkoj kapetaniji iz stava 1 ovog člana vratiće se podnosiocu s uputstvom da predlog mora da se podnese lučkoj kapetaniji koja vodi glavni uložak.

Član 117

Sve promjene koje se na zajedničkoj hipoteci moraju učiniti prenosom, ograničenjem, opterećenjem, brisanjem ili na drugi način, upisuju se samo u glavni uložak.

Upis promjena u glavnom uložku ima pravno dejstvo kao da je izvršen u svim već postojećim ili budućim sporednim uložcima.

Djelimično ili potpuno brisanje zajedničke hipoteke koje se odnosi na sve brodove ili na sva potraživanja (nadhipoteka) koji su predmet zajedničke hipoteke zabilježava se u sve sporedne uloške, a brisanje zajedničke hipoteke koja se odnosi na određeni brod ili određeno potraživanje zabilježava se samo u sporedni uložak u kome je taj brod, odnosno potraživanje upisano.

Član 118

Ako hipotekarno pravo na brodu, odnosno na potraživanju obezbijeđenom hipotekom na brodu upisanom u glavnom uložku bude brisano, u tom uložku brišu se svi dalji upisi i prenose u jedan od sporednih uložaka koji se vode kod iste lučke kapetanije.

Ako zajednička hipoteka još postoji, sa tim uloškom postupa se kao sa glavnim uloškom.

Ako u upisnicima brodova iste lučke kapetanije nema sporednog uloška, sud će da odredi, ako to nije odredio hipotekarni povjerilac, sa kojim sporednim uloškom će ubuduće da se postupa kao sa glavnim uloškom, pa će, po službenoj dužnosti, poslati lučkoj kapetaniji koja vodi novi glavni uložak ovjerene prepise postojećih upisa u glavnoj knjizi kao i ovjerene fotokopije isprava koje se na te upise odnose.

Pretvaranje sporednog uloška u glavni uložak saopštava se lučkim kapetanijama kod kojih se vode svi sporedni ulošci i, po službenoj dužnosti, to ubilježava u svaki postojeći sporedni uložak.

Član 119

Lučkoj kapetaniji na koju pređe vođenje glavnog uloška dostavljaju se oni predlozi o kojima ne može da rješava lučka kapetanija iz člana 118 stav 4 ovog zakona, zato što je zajednička hipoteka u njenom upisniku brodova već brisana i o tome se obavještavaju stranke koje su podnijele predloge.

Međusobni red prvenstva predloga iz stava 1 ovog člana određuje se prema trenutku kad su oni stigli lučkoj kapetaniji koja je vodila dotadašnji glavni uložak.

Član 120

Za opravdanje predbilježbe kojom je zajednička hipoteka za isto potraživanje predbilježena kod lučkih kapetanija potrebna je samo jedna tužba za opravdanje.

Za tužbu za opravdanje predbilježbe nadležan je, pored mjesno nadležnog suda hipotekarnog dužnika i sud u pogledu jednog od upisnika u kojem je predbilježba dozvoljena.

Član 121

U izvodima iz uložaka koji se s obzirom na zajedničku hipoteku vode kao sporedni ulošci upućuje se na glavni uložak, uz napomenu da su promjene koje su učinjene na zajednički upisanoj hipoteci upisane samo u glavnom uložku.

Član 122

Sud će rješenjem dozvoliti prenos upisa broda iz jednog upisnika brodova u drugi upisnik brodova na osnovu isprave kojom se dokazuje da će brod promijeniti luku upisa i da će

se upisati u luci koja se nalazi na području lučke kapetanije, koja vodi upisnik brodova u koji je brod upisan.

V. BRISANJE BRODA IZ UPISNIKA BRODOVA

Član 123

Brod se briše iz upisnika brodova ako:

- 1) je propao ili se pretpostavlja da je propao;
- 2) ne ispunjava uslove iz čl. 5 i 6 ovog zakona;
- 3) se povuče iz plovidbe;
- 4) se upiše u drugi upisnik brodova; i
- 5) na zahtjev vlasnika broda.

Pretpostavlja se da je brod propao ako su od prijema posljednje vijesti o brodu protekla tri mjeseca.

U slučaju iz stava 2 ovog člana pretpostavlja se da je brod propao onog dana kada su primljene posljednje raspoložive vijesti o brodu.

Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji.

Vlasnik broda dužan je da u roku od 15 dana od dana nastanka okolnosti iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana podnese lučka kapetanija zahtjev za brisanje broda iz upisnika brodova.

Član 124

Brisanje broda iz crnogorskog upisnika brodova ne može se izvršiti ako se tome protivi povjerilac pomorskog privilegija.

Ako je osnovana hipoteka na brodu, za brisanje broda iz upisnika brodova potreban je pristanak hipotekarnih povjerilaca.

U slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, sud može dozvoliti brisanje broda iz upisnika brodova i bez pristanka hipotekarnih povjerilaca, ako u deposit suda bude položen iznos u novcu u visini potraživanja, odnosno ako bude dato obezbjeđenje za koje poslije saslušanja povjerilaca sud utvrdi da je dovoljno.

Kada se brisanje broda iz upisnika vrši u skladu sa članom 123 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, osim u slučaju pristanka hipotekarnih povjerilaca, brisanje broda neće se vršiti prije isteka razumnog roka, koji neće biti kraći od tri mjeseca, nakon odgovarajućeg obavještenja tih povjerilaca.

Odredbe st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se i na brodove u gradnji, a ne primjenjuju se na brisanje iz upisnika brodova ,broda iz člana 123 stav 1 tačka 1 ovog zakona i na prenos prava svojine broda napuštanjem u korist osiguravača.

Član 125

Brisanje broda iz upisnika brodova vrši se na osnovu rješenja suda koje se dostavlja lučkoj kapetaniji.

Član 126

Rješenjem o brisanju broda iz upisnika brodova navodi se, da se brisanju ne protive povjerioci pomorskih privilegija, odnosno da povjerioci hipotekarnog prava pristaju na brisanje, osim brisanja koje se vrši u skladu sa članom 123 stav 1 tač. 1 i 4 ovog zakona.

Podnesak kojim se povjerioci koji imaju pomorski privilegij na brodu protive upisu brisanja broda iz upisnika brodova, podnosi se lučkoj kapetaniji kod koje je brod upisan u upisnik brodova.

Lučka kapetanija dostavlja sudu podnesak iz stava 2 ovog člana.

Član 127

Ako se brod koji je bio brisan iz upisnika brodova zbog toga što je propao ili se pretpostavljalo da je propao, ili zbog toga što je trajno povučen iz plovidbe, ili zbog toga što je proglašen pomorskim plijenom, odnosno ratnim plijenom na moru, ponovo upisuje u upisnik brodova, sud će donijeti rješenje o ponovnom upisu broda sa svim podacima i upisanim pravima iz upisnika sa kojima je ranije bio upisan, a koji su važili u času brisanja broda i o tome obavijestiti vlasnika broda i sva ostala lica u čiju korist je bilo upisano neko pravo na brodu.

VI. PRAVNI LJEKOVI

Član 128

Protiv rješenja suda o usvajanju ili odbijanju predlogu za upis u upisnik brodova dopuštena je žalba.

Stranke mogu u žalbi iznijeti nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako se oni odnose na bitne povrede pravila postupka.

Žalba se podnosi sudu koji je donio prvostepeno rješenje, i to jedan primjerak za sud i po jedan za stranke koje učestvuju u postupku.

Rok za podnošenje žalbe je 30 dana od dana prijema rješenja za rješenja koja se dostavljaju u Crnoj Gori, odnosno 60 dana za rješenja koja se dostavljaju van Crne Gore.

Član 129

Neblagovremenu, nepotpunu i nedopuštenu žalbu sud će odbaciti.

Ako prvostepeni sud ne odbaci žalbu primjerak žalbe dostaviće strankama kojima je dostavljeno rješenje koje se pobija.

Prvostepeni sud ne može svoje rješenje preinačiti i ukinuti.

Žalbu podnesenu neposredno drugostepenom sudu taj sud uputiće nadležnom prvostepenom sudu i smatraće se da je žalba podnesena na dan kad je stigla nadležnom prvostepenom sudu.

Član 130

Ako je žalba podnesena protiv rješenja kojima se dozvoljava uknjižba ili predbilježba ili prvi upis broda u upisnik brodova, sud će donijeti rješenje zabilježbu žalbe u upisnik brodova.

Ako žalba bude odbijena sud će rješenjem odrediti brisanje zabilježbe.

Zabilježbu i brisanje zabilježbe iz st. 1 i 2 ovog člana sud će odrediti po službenoj dužnosti.

Ako je žalba podnesena protiv rješenja suda o zahtjevu za prvi upis u upisnik brodova sud je dužan da o uloženoj žalbi obavijesti lučku kapetaniju, koja vodi upisnik brodova, radi postupanja u skladu sa članom 40 stav 3 ovog zakona.

Član 131

Ako drugostepeni sud odbija žalbu protiv rješenja kojim je predlog za upis odbijen prvostepeni sud će po službenoj dužnosti odrediti da se briše zabilježba tog rješenja u upisniku brodova i o tome će obavijestiti stranke.

Član 132

Ako drugostepeni sud preinači rješenje prvostepenog suda i usvoji jedan od predloga iz člana 51 ovog zakona koji je prvostepeni sud odbio, dozvoljeni upis izvršiće se u upisnik brodova i smatraće se da je upis u upisnik brodova izvršen u trenutku kad je predlog za upis bio podnesen.

Član 133

Ako drugostepeni sud preinači rješenje prvostepenog suda kojim se dozvoljava brisanje upisa i predlog za brisanje upisa odbije uspostaviće se brisana uknjižba, odnosno predbilježba.

Ako drugostepeni sud preinači rješenje prvostepenog suda kojim je usvojen predlog iz člana 51 ovog zakona, i odbije predlog, izvršena uknjižba ili predbilježba, brisaće se.

Član 134

Rješenje drugostepenog suda kojim se određuje upis u upisnik brodova prvostepeni sud dostaviće radi izvršenja upisa nadležnoj lučkoj kapetaniji, u skladu sa članom 54 ovog zakona.

Protiv rješenja drugostepenog suda revizija nije dopuštena.

VII. STVARNA PRAVA NA BRODU

Član 135

Brod i brod u gradnji su pokretne stvari.

Član 136

Na brodu i brodu u gradnji mogu da postoje stvarna prava: pravo svojine, hipoteka na brodu i pomorski privilegij.

Brod i brod u gradnji mogu da budu u suvlasništvu.

Ako između suvlasnika nije drugačije ugovoreno, suvlasništvo se dijeli na jednake ravnopravne djelove.

Na stvarna prava u pogledu broda na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju svojinsko-pravni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 137

Na sticanje, prenos, ograničenje i prestanak prava iz člana 136 ovoga zakona primjenjuju se odredbe čl. 123 – 125 i čl. 138 – 154 ovog zakona.

Član 138

Brod i brod u gradnji, koji imaju crnogorsku državnu pripadnost mogu biti u svojini domaćeg ili stranog fizičkog ili pravnog lica.

Član 139

Pravo svojine nad brodom u gradnji obuhvataju stvari koje su u brod u gradnji ugrađene.

Ako u upisnik broda u gradnji nije upisano nešto drugo, pravo svojine nad brodom u gradnji obuhvataju i stvari koje se nalaze u brodogradilištu, a nijesu ugrađene u brod u gradnji, ako su prema svojoj izradi određene isključivo za ugrađivanje u određeni brod ili za njegov pripadak, ili ako su na vidljiv način obilježene ili izdvojene za ugrađivanje u brod.

Član 140

Kad se pravo svojine i druga stvarna prava na brodu stiču na osnovu pravnog posla, za valjanost pravnog posla potrebna je pisana forma.

Pravni posao koji nije zaključen u pisanoj formi ne proizvodi pravno dejstvo.

Član 141

Pravo svojine i druga stvarna prava na brodu mogu da se steknu, prenesu, ograniče i ukinu jedino upisom u odgovarajući upisnik.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, za nastanak pomorskog privilegija i pravne posledice koji iz tog prava proizilaze prema trećim licima nije potreban upis u upisnik brodova.

Pravo svojine i hipoteka na brodu upisuju se u upisnik brodova.
Pravni posao iz stava 3 ovog člana koji nije zaključen u pismenom obliku ne proizvodi pravno dejstvo.

Hipoteka na brodu po odredbama ovog zakona proizvodi pravna dejstva prema trećim licima od trenutka upisa u upisnik brodova.

Pravna posledica upisa prava iz stava 1 ovog člana u odnosu prema drugim upisima zavisi od reda prvenstva koji taj upis u skladu sa članom 23 ovog zakona.

Odredbe stava 1 ovog člana ne odnose se na sledeće slučajeve:

- 1) prelaz prava svojine broda na osiguravača prihvatanjem izjave osiguranika o napuštanju broda ili isplatom naknade iz osiguranja u skladu sa posebnim zakonom;
- 2) sticanjem prava iz člana 140 ovog zakona nasljeđivanjem, dospelošću i javnom sudskom prodajom;
- 3) proglašenjem broda pomorskim plijenom, odnosno ratnim plijenom na moru.

Član 142

Odredbe čl. 140-142 ovog zakona primjenjuju se i na brodove u gradnji koji se grade u crnogorskim brodogradilištima od trenutka njihovog upisa u upisnik brodova u gradnji.

Član 143

Pripadak broda su sve stvari koje po svojoj namjeni trajno služe njegovoj upotrebi i kada su privremeno od njega odvojene.

Pripadak su i one stvari koje su upisane u brodski inventar.

Član 144

Prenos ili otuđenje broda obuhvata i pripadak broda.

Prenos ili otuđenje broda ne obuhvata one stvari pripadka u pogledu kojih je, uz pristanak vlasnika broda upisano zabilježbom u upisnik brodova da pripadaju drugom fizičkom ili pravnom licu.

Član 145

Hipoteka na brodu je pravo prema kome je povjerilac ovlašćen da namiri svoje potraživanje iz prodajne cijene broda ostvarene sudskom ili vansudskom prodajom ili uzimanjem broda u državinu i iskorišćavanjem broda.

Ugovorom o hipoteci mogu se isključiti neka ovlašćenja povjerilaca iz stava 1 ovoga člana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kada se namirenje na osnovu hipoteke na brodu sprovodi van Crne Gore primjenom stranog prava koje ne poznaje sudsku prodaju, povjerilac je ovlašćen da se namiri iz prodajne cijene broda ostvarene javnim nadmetanjem.

Hipoteka na brodu ne prestaje promjenom vlasnika broda, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 146

Hipoteka na brodu se zasniva na osnovu ugovora (ugovorna hipoteka) ili sudske odluke (prisilna sudska hipoteka).

Hipoteka na brodu nastaje upisom u upisnik brodova.

Odredba stava 2 ovog člana shodno se primjenjuje i na promjene i prestanak hipoteke. Ako ugovor o hipoteci u kome je potpis dužnika ovjeren u skladu sa zakonom, sadrži izjavu dužnika da povjerilac može neposredno na osnovu ugovora da zatraži upis hipoteke u upisnik brodova, kao i izjavu dužnika da je saglasan da se, na osnovu tog ugovora, na brodu na kome je zasnovana hipoteka na brodu može da, radi potraživanja utvrđenog tim ugovorom, nakon dospelosti potraživanja sprovede neposredno izvršenje, taj ugovor je izvršna isprava.

Ugovor o hipoteci može da sadrži sporazum stranaka o vrijednosti broda, kao i o najnižoj prodajnoj cijeni.

Član 147

U slučaju vansudske prodaje broda povjerilac može slobodno prodati brod, u kojem slučaju povjerilac mora da postupa sa pažnjom dobrog privrednika i da postigne razumnu cijenu s obzirom na stanje broda i cijenu takvih ili sličnih brodova na tržištu i njegovu opterećenost stvarnim pravima drugih lica.

Povjerilac odgovara dužniku za svu štetu koju mu je prouzrokovao time što nije postupio u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Višak sredstava dobijenih prodajom povjerilac je dužan da isplati dužniku u roku od osam dana po prijemu prodajne cijene.

Član 148

Povjerilac koji se koristi pravom na vansudsku prodaju broda ovlašćen je da zatraži zabilježbu vansudske prodaje u upisnik brodova.

Nakon zabilježbe iz stava 1 ovog člana nedopušteni su upisi na osnovu raspolaganja dužnika.

Član 149

Kupac koji kupi brod od hipotekarnog povjerioca koji se koristi pravom na vansudsku prodaju iz člana 145 stava 1 ovog zakona, stiče pravo svojine na brodu nezavisno o stvarnom odnosu između povjerilaca i dužnika.

Kupac je ovlašćen da traži upis prava svojine u upisniku brodova na osnovu ugovora o prodaji, ovjerenog od nadležnog organa.

Član 150

U slučaju vansudske prodaje broda kupac je na osnovu uvjerenja o stanju upisa u upisnik brodova i ugovora o prodaji ovjerenog u skladu sa zakonom, ovlašćen neposredno da traži izvršenje protiv dužnika, radi predaje broda u državinu.

Član 151

U slučaju preuzimanja broda u državinu i njegovog iskorištavanja radi zaštite svojih interesa povjerilac može primati prihode broda, a zaradu koristiti za namirenje svog potraživanja.

Prilikom preuzimanja broda u državina i njegovog iskorištavanja povjerilac mora da postupa sa pažnjom dobrog privrednika.

Povjerilac kasnije upisane hipoteke na brodu treba da pribavi saglasnost povjerilaca prije upisane hipoteke na brodu za preuzimanje broda u državinu i/ili vansudsku prodaju.

Član 152

Na hipoteci na brodu može da se, na osnovu ugovora, osnuje nadhipoteka u korist trećeg lica u skladu sa člana 145 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, hipotekarni dužnik mora da namiri svoj dug hipotekarnom povjeriocu samo uz pristanak nadhipotekarnog povjerioca ili ako dužni iznos položi u sud.

Ako hipotekarni dužnik ne postupi u smislu stava 2 ovog člana hipoteka na brodu ostaje na snazi za potraživanje nadhipotekarnog povjerioca.

Hipotekarni povjerilac može preuzeti državinu broda i iskorištavati brod i/ili ga prodati vansudskim putem samo uz pisano odobrenje nadhipotekarnog povjerioca.

Ugovor zaključen suprotno odredbi stava 4 ovog člana je ništavan.

Član 153

Hipoteka na brodu odnosi se i na pripadak broda, osim u slučaju kad je u upisniku broda zabilježeno da je pripadak, u skladu sa članom 144 stav 2 ovog zakona u vlasništvu drugog fizičkog ili pravnog lica.

Član 154

Hipoteka na brodu odnosi se i na potraživanja po osnovu:

- 1) naknade štete za još nepopravljena materijalna oštećenja koja je brod pretrpio,
- 2) zajedničke havarije, koje se odnose na još nepopravljena materijalna oštećenja broda.

Član 155

Hipoteka na brodu odnosi se i na naknadu iz osiguranja broda koja pripada vlasniku broda, ako nije drugačije ugovoreno.

Hipoteka na naknadu iz osiguranja prestaje ako društvo za osiguranje (u daljem tekstu: osiguravač) isplati naknadu prije nego što ga je hipotekarni povjerilac obavijestio o postojanju hipoteke na brodu.

Ako je osiguravač bio obaviješten o hipoteci na naknadu iz osiguranja, ne smije da je isplati osiguraniku bez pristanka hipotekarnog povjerioca.

Član 156

Hipoteka na brodu ne odnosi se na vozarinu, prevozninu, tegljarinu i zakupninu ni na nagrade za obavljeno spašavanje na moru, ako nije drugačije ugovoreno.

Član 157

Hipotekom se obezbjeđuje potraživanje u cjelini, kamate i druga sporedna potraživanja i troškovi prinudne naplate.

Trogodišnji zaostaci kamata koji povjeriocu pripadaju na osnovu ugovora ili zakona imaju podjednako prvenstvo kao i glavnica.

Član 158

Kad brod pretrpi takva oštećenja ili je njegovo stanje takvo da hipoteka ne daje dovoljnu sigurnost za namirenje potraživanja, hipotekarni povjerilac može da zahtijeva isplatu potraživanja i prije dospelosti, ako mu dužnik za razliku nastalu tim smanjenjem sigurnosti nije ponudio osiguranje na drugi način.

Član 159

Brod opterećen hipotekom može da bude trajno povučen iz plovidbe samo uz prethodni pristanak hipotekarnih povjerilaca.

Ako nema pristanka hipotekarnog povjerioca u skladu sa stavom 1 ovog člana, hipotekarni dužnik ima pravo da zahtijeva od suda da se brod proda nadmetanjem na javnoj aukciji.

Član 160

Odredbe čl. 145-165 ovog zakona primjenjuju se i na hipoteku na brodu u gradnji koji je upisan u upisnik brodova u gradnji.

Član 161

Hipoteka na brodu prestaje:

- 1) brisanjem;

- 2) prodajom broda u izvršnom ili stečajnom postupku;
- 3) vansudskom prodajom broda;
- 4) proglašenjem broda pomorskim plijenom, odnosno ratnim plijenom na moru.

Ako u slučaju iz stava 1 tačka 4 ovog člana brod bude oslobođen hipoteka se ponovo uspostavlja.

Član 162

Prava i njihov red prvenstva stečena upisom hipoteke ne prestaju brisanjem broda iz upisnika brodova iz razloga što je brod propao ili se pretpostavlja da je brod propao, ili je trajno povučen iz plovidbe .

Član 163

Za obezbjeđenje jednog potraživanja može se zasnovati hipoteka na više brodova (zajednička hipoteka).

Ako se hipotekom obezbjeđuje namirenje potraživanja iz vrijednosti više brodova, hipotekarni povjerilac može izabrati brod iz kojeg će namiriti svoje potraživanje, osim ako nije drugačije ugovoreno.

164

Hipoteka na brodu može da bude upisana u domaćoj ili stranoj valuti.

Hipotekarni povjerilac ima pravo da slobodno raspolože sredstvima u onoj valuti koja se ostvaruje sudskom ili vansudskom prodajom broda, odnosno javnim nadmetanjem u skladu sa članom 145 stav 3 ovog zakona.

Član 165

Hipoteka upisana u strani upisnik na brodu koji stekne crnogorsku državnu pripadnost, koja je navedena u ispravi o brisanju broda iz stranog upisnika, treba da se upiše u crnogorski upisnik brodova kao predbilježba hipoteke na brodu, s tim da će se tom pravu priznati red prvenstva prema trenutku koji je bio mjerodavan za utvrđivanje njegovog reda prvenstva u stranom upisniku.

Hipotekarni povjerilac u čiju je korist upisana predbilježba iz stava 1 ovog člana dužan je da predbilježbu opravda u roku 60 dana od dana dostavljanja obavještenja o upisu.

Član 166

Privilegovana potraživanja u pomorskom pravu su potraživanja koja snagom zakona imaju pravo prvenstva naplate pred drugim potraživanjima, a za njihov nastanak i postojanje nije potreban upis u upisnik brodova, niti neke druge formalnosti, nego je jedini uslov utvrđivanje vrste i broja potraživanja koja imaju takav status.

Pomorski privilegij sa stanovišta njegove pravne prirode se označava kao zakonsko založno pravo koje nastaje ex lege,tj. zakonskim priznavanjem određenim potraživanjima toga svojstva ,a bez potrebe za deposesijom dužnika i bez preuzimanja bilo kakve posebne radnje od strane dužnika ili povjerioca.

Član 167

Potraživanja prema vlasniku, zakupcu ili brodaru broda obezbijedena su pomorskim privilegijom koji postoji na onom brodu u odnosu na koji je nastala, i to:

- 1) za plate i druge iznose koji se duguju zapovjedniku broda, oficirima i drugim članovima posade u vezi sa njihovim zaposlenjem na brodu, uključujući troškove povratnog putovanja;
- 2) za smrt ili tjelesne povrede koje su se dogodile na kopnu ili moru u neposrednoj vezi sa iskorišćavanjem broda;
- 3) po osnovu nagrade za spašavanje broda;
- 4) za lučke naknade, troškove plovidbe kanalima i drugim plovnim putevima, troškove pilotaže;
- 5) po osnovu vanugovorne odgovornosti za materijalne gubitke ili oštećenja prouzrokovana upotrebom broda, izuzev gubitka ili oštećenja tereta, kontejnera i putničkih stvari koje se prevoze brodom.

Potraživanje iz stava 1 tačka 1 ovog člana obezbijedeno je, osim prema vlasniku, zakupcu ili brodaru, i prema poslodavcu, a potraživanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana, osim prema vlasniku, zakupcu ili brodaru, i prema poslovođi broda i poslodavcu.

Pomorski privilegij u korist glavnice postoji i za kamate.

Pomorski privilegij odnosi se i na pripadak broda.

Član 168

Odredbe o pomorskom privilegiju ne primjenjuju se radi osiguranja potraživanja iz člana 167 stava 1 tač. 2 i 5 ovog zakona koje su nastale ili su posljedica:

- 1) šteta nastalih u vezi sa prevozom ulja ili drugih opasnih i štetnih materija morem za koje se plaća naknada prema međunarodnim konvencijama ili nacionalnom pravu koje predviđa kauzalnu odgovornost i obavezno osiguranje ili drugi način osiguranja potraživanje, ili
- 2) radioaktivnih svojstava ili kombinacije radioaktivnih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima nuklearnih goriva, ili radioaktivnih proizvoda ili smeća.

Član 169

Pomorski privilegij ne prestaje promjenom vlasnika ili upisnika broda ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 170

Pomorski privilegij na brodu ne odnosi se na potraživanje koje se vlasniku broda duguje po osnovu ugovora o osiguranju, kao ni na premije i subvencije.

Član 171

Pojedino privilegovano potraživanje iz člana 167 ovog zakona ima red prvenstva koji odgovara redoslijedu kojim je to potraživanje navedeno u članu 167 ovog zakona.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, pomorski privilegij koji obezbjeđuje potraživanje po osnovu nagrade za spašavanje broda ima prednost pred svim drugim pomorskim privilegijima koji terete brod prije vremena u kojem su obavljene radnje, zbog kojih je nastao navedeni pomorski privilegij.

Više potraživanja iz iste grupe potraživanja navedenih u članu 167 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4 i 5 ovog zakona namiruju se jednakim redoslijedom prvenstva.

Pomorski privilegiji koji obezbjeđuju potraživanja navedena u članu 167 stav 1 tačka 3 ovog zakona (potraživanje po osnovu nagrade za spašavanje broda) međusobno imaju red prvenstva suprotan redoslijedu vremena nastanka potraživanja koje obezbjeđuju, pa se smatra da su takva potraživanja nastala onog dana kad je dovršena svaka pojedina radnja spašavanja.

Član 172

Pomorski privilegij na brodu prestaje:

- 1) prestankom potraživanja obezbijeđenog privilegijem;
- 2) istekom jedne godine;
- 3) prodajom broda u izvršnom ili stečajnom postupku;
- 4) osnivanjem fonda ograničene odgovornosti za potraživanja obezbijeđena pomorskim privilegijom na brodu koja su podvrgnuta ograničenju odgovornosti.

Pomorski privilegij prestaje proglašenjem broda pomorskim plijenom, odnosno ratnim plijenom na moru.

Ako brod bude oslobođen, pomorski privilegij koji prema stavu 1 tački 2 ovoga člana nije prestao prije nego što je brod zaplijenjen, ponovno će da se uspostavi.

Član 173

Rok iz člana 172 stav 1 tačka 2 ovog zakona računa se u odnosu na pomorski privilegij naveden u:

- 1) članu 167 stav 1 tačka 1 ovog zakona nakon iskrcaja člana posade sa broda;
- 2) članu 167 stav 1 tačk. 2 – 5 ovog zakona kada nastane obezbijeđeno potraživanje.

Rok iz člana 172 stava 1 tačka 2 ovog zakona prestaje da teče kad brod bude zaustavljen ili zaplijenjen tako da to zaustavljanje ili zaplijena dovedu do prisilne prodaje broda.

Rok iz člana 172 stava 1 tačka 2 ovog zakona ne teče za vrijeme za koje zaustavljanje ili zaplijena nijesu dopušteni po zakonu.

Član 174

Odredbe ovog zakona o pomorskom privilegiju na brodu primjenjuju se i kada brod iskorišćava lice koje nije vlasnik broda, osim ako je brod vlasniku oduzet nedopuštenom radnjom, a povjerilac koji ima pomorski privilegij za potraživanje nije savjestan.

Član 175

Prestankom pomorskog privilegija na brodu ne prestaje i potraživanje koje je bilo obezbijeđeno pomorskim privilegijem.

Ustupanjem potraživanja obezbijeđenog pomorskog privilegija na brodu prenosi se i pomorski privilegij na brodu.

Član 176

Pomorski privilegij na brodu ne prestaje brisanjem broda iz upisnika brodova.

Član 177

Odredbe čl.167-176 ovog zakona ne odnose se na brodove upisane u upisnik javnih brodova.

Član 178

Odredbe ovog zakona o pomorskom privilegiju primjenjuju se i na brodove u gradnji koji se nalaze u plutajućem stanju.

VIII. UPIS PLUTAJUĆIH OBJEKATA

Član 179

Plutajući objekti upisuju se u upisnik plutajućih objekata, a plutajući objekti u gradnji u upisnik plutajućih objekata u gradnji.

U upisnik plutajućih objekata mora da se upiše plutajući objekat koji se stalno ili pretežno zadržava u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore bez obzira na sjedište, odnosno prebivalište njegovog vlasnika.

Lučka kapetanija donosi rješenje o upisu plutajućeg objekta u upisnik plutajućih objekata iz stava 1 ovog člana i izdaje upisni list za plutajući objekat.

Rješenje iz stava 3 ovog člana je konačno.

Za izdavanje upisnog lista za plutajući objekat plaća se naknada koja je prihod Budžeta Crne Gore.

Visinu naknade iz stava 5 ovog člana utvrđuje Vlada.

Obrazac upisnika i upisnog lista plutajućih objekata i plutajućih objekata u gradnji iz st. 1 i 5 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 180

Zahtjev za upis, upis promjena ili za brisanje plutajućeg objekta iz upisnika podnosi vlasnik plutajućeg objekta nadležnoj lučkoj kapetaniji.

Uz zahtjev za prvi upis plutajućeg objekta, prilaže se:

- 1) dokaz o pravu svojine na plutajućem objektu;
- 2) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, ako je plutajući objekat u svojini pravnog lica;
- 3) dokaz o crnogorskom državljanstvu za fizičko lice koje je vlasnik plutajućeg objekta;
- 4) dokaz o tehničkim i drugim podacima plutajućeg objekta koji izdaje Organ uprave radi upisa u upisnik plutajućih objekata;
- 5) isprava o baždarenju plutajućeg objekta;
- 6) dokaz da je plutajući objekat brisan iz stranog upisnika, ako je bio upisan u strani upisnik.

Vlasnik plutajućeg objekta dužan je da prijavi svaku promjenu podataka koji se unose u upisnik, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene.

Član 181

Plutajući objekat mora da ima oznaku.

Oznaka plutajućeg objekta sastoji se od prva dva slova sjedišta lučke kapetanije koja je izvršila upis u upisnik plutajućih objekata i rednog broja iz tog upisnika.

Član 182

Plutajući objekat se briše iz upisnika plutajućih objekata ako:

- 1) propadne, nestane ili bude uništen;
- 2) se trajno povuče iz upotrebe;
- 3) se na plutajući objekat više ne odnose odredbe ovog zakona.

Smatra se da je plutajući objekat propao ili nestao ako je od prijema poslednje vijesti o njemu proteklo više od tri meseca.

U slučaju iz stava 2 ovog člana smatra se da je plutajući objekat propao ili nestao narednog dana od dana prijema poslednje vijesti.

Lučka kapetanija koja je upisala plutajući objekat donosi rješenje o brisanju plutajućeg objekta, na zahtjev vlasnika.

Rješenje iz stava 4 ovog člana je konačno.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 183

Novčanom kaznom u iznosu od 1500 eura do 2000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- u roku od 30 dana, vlasnik broda, brodar ili kompanija ne podnesu nadležnoj lučkoj kapetaniji predlog za upis promjene podataka iz člana 9 stav 4 ovog zakona,
- vlasnik broda u roku od 15 dana od nastanka okolnosti iz člana 123 stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona ne podnese lučkoj kapetaniji zahtjev za brisanje broda iz upisnika brodova (član 123 stav 5),
- se plutajući objekti ne upišu u njihove upisnike, koji upis vrši nadležna lučka kapetanija (član 179),
- vlasnik plutajućeg objekta ne prijavi svaku promjenu podataka koja se unosi u upisnik ,u roku od 30 dana od dana nastanka promjene (član 180 stav 3).
- plutajući objekat nije označen oznakom koja se sastoji od prva dva slova sjedišta lučke kapetanije koja je izvršila upis u upisnik plutajućih objekata i rednog broja iz tog upisnika (član 181),

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 450 eura do 6000 eura.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 184

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 185

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana na pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom primjenjivaće se odredbe odgovarajućih propisa, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 186

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena odredbi Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (Službeni list SRJ br. 12/98, 44/99 i 73/00), čl. (209-416) i odredbe čl. 80, 81 i 82 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe (Službeni list CG br. 62/13, 6/14 i 71/17).

Član 187

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se Zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

S obzirom na vrijeme i period donošenja Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni listi SRJ", br. 12/98, 44/99 i 73/00), kojim je uređena materija koja se odnosi na upis brodova, neophodno je bilo pristupiti donošenju novog zakona.

Prilikom izrade Nacrta zakona o upisu broda i plutajućeg objekta korišćene su odredbe Međunarodne konvencije o pomorskim privilegijama i hipotekama, koja je usvojena 1993. godine pod okriljem Međunarodne pomorske organizacije. Radi se dakle o međunarodnom instrumentu kojeg su između ostalih ratifikovale i neke zemlje članice EU. S druge strane mnoge zemlje, kao što je Republika Hrvatska, nijesu pristupile ovoj Konvenciji, ali su nacionalnim zakonodavstvom preuzele sva značajnija rješenja i odredbe. Karakterističan je primjer Republike Srbije koja je jedna od posljednjih zemalja koja je pristupila pomenutoj Konvenciji i u njenom duhu uredila nacionalno zakonodavstvo regulišući pitanja stvarnih prava na brodu i zadržavajući svoje pravo određivanja uslova sticanja državne pripadnosti brodova.

Hipoteka na brodu važećim Zakonom o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi iz 1998. godine određena je kao "ugovorno založno pravo". Umjesto izraza "ugovorno založno pravo", koji je izraz ostao nejasan bankama, i subjektima pomorskog prava sada se daje pravi i razumljiv izraz "pomorska hipoteka ili hipoteka na brodu". Ovo pitanje postaje naročito važno jer se posljednjim Zakonom o svojinsko-pravnim odnosima Crne Gore dopušta uređenje hipoteke na brodovima i vazduhoplovima posebnim zakonom.

Hipetaka na brodu, kako je definisana Nacrtom zakona, je u suštini brodska hipoteka (Ship's Mortgage) ili hipoteka na brodu (Mortgage na brodu), kakav se institut poznaje u pojavnim obliku na pokretnim stvarima u Anglosaksonskom pravu i pravu Sjedinjenih američkih država, sa izvjesnim razlikama. Pošto je to institut stranog prava, odnosno jednog od založnih prava na brodu stranog prava, tj. institut zemalja koje ne poznaju institut hipoteke u smislu našeg prava, odnosno kontinentalnog prava, došlo je u praksi do gubitka interesovanja banaka za kreditiranje

brodova pod našom zastavom. Nadalje, brod koji je opterećen ugovornim založnim pravom, po sadašnjem stanju propisa, radi namirenja hipotekarnog povjerioca može biti prodat samo sudskom prodajom broda, te je ovim Nacrtom koji definiše hipoteku na brodu (Mortgage na brodu) dato pravo prodaje »iz slobodne ruke«.

Novi izraz upotrijebljen u Nacrtu zakona »pomorski privilegij« je važećim Zakonom o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi iz 1998. godine definisan kao »zakonsko založno pravo«. Ovdje treba navesti da je novi – stari izraz pomorski privilegij postojao još za vrijeme Kraljevine Jugoslavije u Uredbi (sa zakonskom snagom) iz 1939. godine za zakonska založna prava, te se kroz ovaj Nacrt zakona vraća stari termin prepoznatljiv u pomorskom i bankarskom poslovanju.

III. Usaglašenost sa pravnom tekovinom Evropske Unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

U Nacrtu zakona implementirane su odredbe Međunarodne konvencije o pomorskim privilegijama i hipotekama, 1993.

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Ovim Nacrtom zakona uređuje se upis broda i plutajućeg objekta, stvarna prava na brodu i plutajućem objektu, kao i postupak za upisivanje broda i plutajućeg objekta.

U članu 2 Nacrta zakona propisana su značenja izraza upotrijebljena u Nacrtu zakona.

Poglavljem II Nacrta zakona definisana je upis brodova, ko može da upise brod, kako se brod briše iz upisnika brodova, vrste upisnika i način njihovog vođenja.

U poglavlju III Nacrta zakona propisani su način i postupak za upisivanje brodova u upisnike brodova.

Poglavljem IV Nacrta zakona definisan je postupak upisivanja broda.

Poglavljem V Nacrta zakona uređeno je brisanje broda iz upisnika brodova.

U poglavlju VI Nacrta a zakona definisani su pravni ljekovi.

U poglavlju VII propisana su stvarna prava na brodu.

Poglevljem VIII date su odredbe koje se odnose na upis plutajućeg objekta.

Nacrtom zakona u poglavljima IX i X propisane su odredbe koje se odnose na kaznene odredbe i prelazne i završne odredbe.

V. Procjena finasijskih sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finasijska sredstva iz budžeta Crne Gore.